

ЕВГЕНИЯ ТИТОВА
ЕВГЕНИЯ ШАРОВА

РОЖДЕНИЯТ ДЕН НА ЛИТО „ЛАДОГА” ГР. ЛОБНЯ – ДЕН НА СРЕЩА С ПИСАТЕЛИ ОТ ВАРНА

Тази година, на 14 юни, литературното ни обединение „Ладога” навърши 23 години. Обикновено неюбилейните моменти се празнуват някак си зад кулисите, почти у дома... Но този път годишнината беше необичайна – премина с международна творческа среща, литературни четения и в празнична обстановка.

Благодарение на Всеволод Кузнецов, ръководител на „Ладога”, в продължение на няколко години вече писателите от Лобня превеждат творби на български автори. Резултат от този творчески труд са както авторските книги на някои наши и български писатели – от български на руски или от руски на български, така и издаването на няколко литературни алманаха с преводи. През 2017 г. се стигна до споразумение за сътрудничество между Сдружение Литературно Общество – Варна (СЛОВ) и лобнското литературно обединение „Ладога”. Оказа се успешно – миналото лято, благодарение на активната преводаческа и издателска дейност на С.Пенев, във Варна излезе алманах „Литературен бриз” с преводи на стихотворе-

ния и проза на български автори – на СЛОВ – Варна и от други литературни съюзи и обединения, на руски език. Малко по-късно лобненските писатели с малки промени и допълнения преиздадоха тук вече тази алманах, наричайки го „Варненски мотиви” (по аналогия на излезлия през 2014 г. сборник „Плевенски мотиви”, включващ преводи на руски език на стиховете на поети от българския град Плевен).

Не след дълго Станислав Пенев и екипът му издадоха и изпратиха на „ладожци” нов алманах „Литературен бриз” – този път с преводи на произведения на руските писатели от „Ладога” и други, на български език. В крайна сметка се получи един интересен взаимен обмен от преводи.

Ако за 22-рата годишнина на ЛИТО (през 2018-та) подарък за „ладожци” станаха изпратените от Варна екземпляри на Алманаха с преводите от български език на руски (пратката с книги пристигна буквално ден преди празника), тази година изненада и радост беше посещението в

На стр. 8

ДУХОВНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ... И „ЦВЕТА ОТ АНГЕЛИ” В ПОЕЗИЯТА

В началото на лятото за пета поредна година в Пловдив – Европейска столица на културата 2019 г. се проведе Международният фестивал на поезията „Духовност без граници”. Официалната програма на Фестивала, реализирана на 31 май, 1 юни и 2 юни наред с официално откриване в Културен център музей Тракарт (с литературно четене и с премиера на новия алманах „Цвета от ангели”, както и с връчване на голямата награда на фестивала) предложи няколко срещи с творци и

тематични четения в Стария град, премиери на книги, посещение в Белозем – в център за култура и изкуства Волар и др.

„ДА СЕ ПИШЕ за Международния фестивал на поезията „Духовност без граници” може и кратко – казва поетесата Розалия Александрова – инициатор и организатор на международната поетична изява, но веднага след това задълбочено и развълнувано преминава към осветляване на вече петгодишното фестивално житие-битие.

... Участват от самото начало като кръстници на Фестивала лондонският поет Алекси Врубел и неговата артистична група КАМПЕ. И, разбира се, поети от България, Полша, Великобритания, Латвия, Русия, Македония, Узбекистан, Турция, Италия, Албания. Всички, обединени от идеята, че за поезията няма гра-

ници, защото тя е пламък, спуснат свихе на хората – да ги пази, обича и им помага в житейския път.

„Тази идея стана и първата обединителна мисъл на първия фестивал „Духовност без граници”. Така беше кръстен и първият издаден поетичен алманах през 2015 г., в който участваха 27 поети. Оттогава една от целите на Фестивала е да събира поетични дарове в представителен алманах. През 2016 г. мисълта на пловдивския художник Румен Търнев „Ангели събират мед” стана водеща метафора и заглавие на поетичния сборник. През 2017 г. се чу „Гласът на Вселената” чрез стиховете на 37 поети. А през 2018 г. мисълта на Учителя – Петър Дънов „Ако търсиш любов – ти си любов” събра в алманаха „Ако търсиш любов” 68 поети от България и

ниции, защото тя е пламък, спуснат свихе на хората – да ги пази, обича и им помага в житейския път.

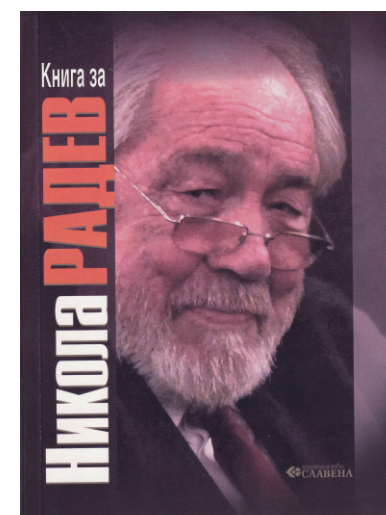
На стр. 2

КНИГА ЗА НИКОЛА РАДЕВ

Несъмнено Никола Радев е сред малцината ни национални белетристи, които даваха облика и създаваха престижа на съвременната българска проза през последните десетилетия. Макар че творчеството му респектира, около неговото име не се шуми много. Но той вероятно бе наясно, че в последна сметка между литературната стойност и популярността на писателя като правило почти винаги има пълно разминаване.

Големите творци остават в литературата с извънредни стойности книги, които им осигуряват трайно място в националната им литература. Такава творба е „Когато Господ ходеше по земята”, която е литературният венец на Никола Радев.

Иван Динков има записана следната мисъл: „Над гроба на всеки голям творец може да се въздъхне: „Да, той имаше нужда

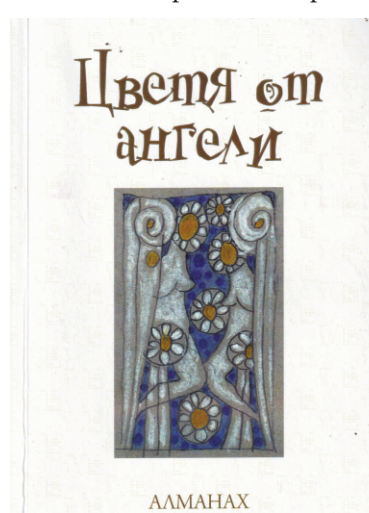

от повече време!” Тези думи на големия поет и творец могат да се отнесат и към Никола Радев. Защото с ранната му кончина ще останат ненаписани поне петдесетина блестящи епизода, в които става дума за важни автори за българската литература и култура. Главни герои в тях са творци като Фани Попова-Мутафова, Славчо Красински, Светослав

На стр. 3

ПЛОВДИВ 2019

АЛМАНАХ

От стр. 1

света. Тази година, 2019-та, се прие идеята, че стиховете и мислите на поетите, всъщност са ангелски послания към хората. И така се роди алманахът „Цветя от ангели“, който събра цветята – произведения на 96 поети. Успоредно с магичните послания се избистриха и някои идеи, които обединяват творците в сборниците. Създаването им е дело и данък на многоликото Добро, на любящата страна на светлината. Творците са наясно, че участват в съзидателната армия на пишещите и носят отговорност за поетичните слова, които отправят към своите читатели и към Земята. Защото всяка поетична дума, като Божия строителна тухла, твори бъдещето ни тук и сега. И ако построим Дом на Любовта – в него ще живеем: ние, нашите деца и наследници.

Освен премиера на водещия алманах, във фестивалните дни

ДУХОВНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ... И „ЦВЕТА ОТ АНГЕЛИ“ В ПОЕЗИЯТА

се прави и представяне на литературна копродукция на Фестивала – издания, която също беше подготвяна специално за всяка от фестивалните години: през 2015 г. беше преведена поетичната книга на Алекси Врубел „Понятие за вертикал“; през 2016 г. – поетичният сборник „Сънят на водните кончета“; през 2017 г. бе редактирана и представена първа поетична книга – на Мария Панчовска „Хилядолетия надежда“, а през 2018 г. – също първа поетична книга на Светлина Трифонова „Перо от древна тишина“. През 2019 г. беше преведена книгата на полския автор Славомир Кшишка „В тишината“. Преводачи на различните издания бяха: Тереса Мошчинска Лазарова, Розалия Александрова, Алекси Врубел, Ина Михайлова, Дими-

тър Христов, Лъчезар Селяшки, Светлина Трифонова, Нели Дакова, Мария Филипова-Хаджи, Гален Ганев. За художественото оформление на алманаси, сборници и лични поетични книги бяха поканени художниците Румен Търнев, Рената Циган, Славомир Кшишка, дизайнера на корициите Георги Лилицов и Николай Пейчев.

По идея на организаторите през 2017 г. скулпторът Рангел Стоилов-Бачо създаде статуетката „Вдъхновение“, която ежегодно се връчва за постижения в духовността и поезията. Носителите на първите две статуетки са голямата българска поетеса Мира Дойчинова-irini (2018 г.) и поетесата от Лондон Рената Циган (2019 г.).

През годините много организации се включваха като

съорганизатори: МУ – Пловдив, Съюз на българските писатели, Народна библиотека „Иван Вазов“, Културен център музей „Тракарт“, читалище „Възраждане – 1983“, читалище „Съвременник – 1986“, Пълдин арт клуб, галерия „Волар“ – Белозем, сайтът за литература и изкуство „Литературен свят“, в. „Литература и общество“ и др. Много важна за добрата организация беше и традиционната подкрепа на БНР Пловдив. Поетичните срещи, освен че запазваха традиционния си характер, прерастваха в пленери на изкуството, визуализираха български народни обичаи – „Наричане на хляб“, например, създаваха атмосфера на приятелство, сътрудничество – вселенска любов. Благодарение на поетесите Даниела Маринова и

Евгения Тагарева много от срещите се провеждаха в атмосферата на класическа музика и лично музикално творчество.

А през тази година – година-та, когато Пловдив е Европейска столица на културата, екипът на Фестивала представи нашия духовен град пред Европа и света с оригинални и универсални творчески достижения, с нови творчески стремежи, открития и истинското поетично слово – човешко и божествено, национално и общочовешко, изпратено от светлата страна на битието, за да води хората към красота, хармония и безусловна любов.

Розалия Александрова

главен организатор

на Международния поетичен фестивал;

Станислав Пенев

Ради Радев

участници

Стихотворения на 10,11 стр.

ЗА „ВЛЮБЕНИ СТИХОТВОРЕНИЯ“ НА СТАНИСЛАВ ПЕНЕВ

За мене стихосбирката „Влюбени стихотворения“ на Станислав Пенев бележи нови художествени измерения в неговото поетическо творчество и изиявява една оригинална трактовка на любовта като най-пълноценната духовна същност на човешката реализация. Самото заглавие – метафорично и предизвикателно, настройва към интимност и изповедност, към едно вътрешно съсредоточаване, към цялостно себеотдаване, за да се разгадаят и най-малките и едва доловими вътрешните човешки движения... Каква изострена сетивност и каква психологическа проникателност са проявени от автора, за да се улови неуловимото като мисъл и чувство в субективното, в динамизираната човешка душевност. И въпреки тематичната насоченост да е определена, художествената стойност на цялата стихосбирка е многопосочна – любовта е интерпретирана като философско-психологическа катего-

рия с разширени граници като възприятие, като разкрепостеност, извисеност и хармоничност, като нов поглед и прозрение за смисъла на битието; тя побеждава злото, дори очовечава порока и изчезва конфликтът между физическото и душевното, и то без полюсни драматични състояния.

Поетът не страда от предразсъдъци и предубеждения, той е достоверен до болезненост и земен, и осезаем в своя лирически изказ:

„Умирам и се раждам от любов –
дори да искаш, как ли да го скрия:
ту вик си на красивото, ту зов,
без който нямаше да бъдем ние..“

Тук любовното човешко време е единение от вън и от вътре, от това сливане и разтваряне на две души една в друга:

„Аз съм твой и никой друг –
с теб се раждам, с теб умирам.“

„Ти имаш път единствено към мен –
ръцете ми са твоята обител,
душата ми е светлият ти ден,
а любовта ми – дом
и покровител.“

Тук е изявена пространна и безпределна отдаденост към любимия човек, това е неистова

и тотална отдаденост, стигаща до съзнателна, жертвена самообремененост. Любовният порив е толкова неукротим и динамичен – имаш чувството, че ще излезе извън думите, ще разпръсне стиховете и ще се разлее като безпределна словесна стихия. И все пак той е дълбоко витален, напорист и чрез този любовен устрем се очовечава светът и всичко добива реални човешки измерения:

„Към всеки миг стремим се
отмалели
върху вълни от нежност
и любов.
Разбиваме омразата, приели
за любовта да плащаме
с живот.“

Но коя е любимата? Какъв е нейният облик, светът, в който битието? При обрисовката й поетът превръща всяка дума в сензитивен образ, в музикален ритъм, в състояния на екстаз и възторг, в различни жизнени ситуации:

„Неотразима си... и все така
красива...“

„Искам, не искам – ти си жена,
за която и Господ въздиша.“

„и те е ваял, и ти е дал
всичко свое: сърце и
човечност...“

„А помни кожата ми двете длани
и вечните ни мигове с очи.“

„Намирам в устните ти светове,
в които можем и да остареем.“

„Ръцете ти са примка от любов.“

Така очертана любимата жена не е ефимерна и въздушна, не е измислена и въображаема, а е от плът и кръв с живо и вълнуващо усещане за живия човек. Затова любовното чувство при него е самозабрава, в която постигаш себе си. Тук няма статичност – всичко е динамика и интезитет на време и пространство, където мечтата е реалност и копнежът е със земни измерения.

Природата, сезоните, времето са изобразени като участници, сродени с душевността на поета и изразяват пълнокръвно конкретни човешки настроения и състояния. Но над всичко е морето (да не забравяме, че Ст.Пенев е варненец, морски човек); то е постоянен спътник и е органическа връзка с изобразяваната действителност. Морето е сетивно осезаемо с бриза и гривестите вълни, с дъх на водорасли и излъскания пясък, с упоива-

щия живителен въздух; то е хармония и катализатор на любовните чувства.

Тези „Влюбени стихотворения“ на Ст. Пенев са лирическа философия на любовта с новаторска същност, защото любовните чувства и мисли са изиявени многопластово, многопосочно и всеобхватно като безпределност и вечност, дори когато времето е отлетяло и се е превърнало в безкрайност. Тези стихотворения са наше достойнство и дават усещане за интимна близост дори когато липсва, населяват нашето съзнание със съкровени мигновения, отстояват автентично интимното начало у човека, побеждават неверието, лъжата и скептицизма. Тук невидимите любовни трепети са уловени и внушени чрез словесна живописност, с нагледна релефност, от която се изпитва неотразима естетическа наслада и долавяш подтик и стимул да търсиш душевна пълнота и хармония, защото без любов всичко е небитие, а с обич е постигнат смислен, пълнокръвен и стойностен живот.

Академик

Марин Кадиев

От стр. 1
Минков-Гарвана, Владимир Трендафилов, Васил Попов, Георги Минков, брат на Светослав Минков и др. Никола Радев ми ги е разказвал, споделял ги е също и в по-тесен приятелски кръг. Уверявам ви, че всички те са забележителни и великолепни. И само Никола Радев би могъл да ги разкаже по подобен начин. Българската литературна и културна история имаха нужда от тях, защото те са важни и ги обогатяват. И великолепното заглавие, което Никола Радев бе избрал – „Пий и поменувай”. Дълбоко скърбя за преждевременната кончина на забележителния писател и приятел Никола Радев.

Никола ИВАНОВ – съставител и редактор на „Книга за Никола Радев, 2018 г., изд. СЛАВЕНА – Варна

из ИНТЕРВЮТА С НИКОЛА РАДЕВ

Георги БОРИСОВ

С КОТВА В РЪКА

Предварителни думи

Един ден най-сетне се наканих и хванах автобуса за Трявна, откъдето не спираше да ми звъни и чака „с четири очи“ Кольо. Така поне той твърдеше и се сърдеше, че съм го забравил и пренебрегвал заради новите си приятели. Половин година откак бях станал главен драматург на Народния театър и макар сезонът да беше приключил и директорът Павел Васев да гледаше философски на работното ми време, трябваше да си взимам отпуска, която аз пазах, за да напиша някой друг стих. Така правех всяко лято. Тогавашното беше в разгара си, жегата – отровна, и на автогарата в опразненото планинско градче излязох като след тежък запой. Беше късен следобед, но не се дишаше, и не забелязах кога неколцината пътници, с които дружно къляхме нажеженото возило, се изнизиха като сенки. Видях обаче Кольо – стоеше прав като опълченец на пост под ламарината на един навес и пушеше. Беше целият в бяло, с дълъг ленен панталон и познатите ми от славните му моряшки времена бели обувки с ожулени от кривия калдъръм муцунки.

Койчевци беше на няколко

километра от Трявна нагоре в Балкана и Кольо много се гордееше с къщата, която беше купил. „На 200 години е! – повтаряше. – Била е на Иван Драсов, съратникът на Ботев!” И по някакъв начин чрез тази къща, която с двете си ръце и с неколцина тревненски майстори вдигна на крака и вароса, той сякаш ставаше част от Българското възраждане, приобщаваше се към любимия ни Ботйов и „брат Драсов”. Дори поръча и тури паметна плоча в горния десен ъгъл на входната врата: „Тук е летувал Иван Драсов, съратник на Левски и другар на Ботев...”

Вместо да се поразведри, да лъхне горска прохлада, в Койчевци жегата беше още по-нетърпима. Уж планинско селце, по-точно вече махала от десетина къщи, това скътано на завет в пазвата на Балкана местенце лятно време страдеше от страшна задуха и безводие. Въздухът не помръдваше. Кольо ме въведе в най-хладното помещение – някогашния обор, който той беше преобразил в кухничка и струпал в нея познатата ми от ранно детство покъщнина – бюфет със стъклена витринка и най-разнородни остатъци от сервизи зад нея, електрическа печка „Раховец”, хладилник „Мраз”, музейна радиола и фризер – това, помня, ми направи особено впечатление, защото фризерът постоянно ръмжеше и трепереше от залостените в него замразени пилета и провизии. Мивката ми се стори примитивна, може би защото чешмата едва църцореше. Но масата вече беше сложена – Кольо така обичаше, за да може, дойде ли гостът, мигновено да пристъпи с него към действие. Нарезваше пестеливо и с вкус чинийки с резенчета сирене, кашкавалец или сланина, варени яйчица, поръсени с чер или червен пипер, купички с маслини, коприва или друга някоя домашна гозбица, а водката тракаше със зъби в хладилника. Никога не я отваряше предварително. Чакаше. Затова и беше припян и винаги точен, такива искаше да са и другите.

Когато се прибрахме и наляхме по чаша, Кольо се отпусна и заговори за себе си. От този ден нататък ме прие и се зае да ме превъзпитаваше. Беше „женски баща” и сякаш имаше нужда от син. А аз – от такъв баща. Хем баща, хем най-грижовен другар

и съмишленик. Че и кум. Беше ме заклеп – заженя ли се, него да викна кум. Пристигна часове преди сватбата ми в Созопол след едно денонощие път. Бил в същото това Койчевци, където едва го намерила телеграмата ми. По ония времена пътищата и връзките между влаковете бяха трудни. Дойде брадясал, с поизмачкана, но още бяла униформа на капитан от флота, и с котва в ръка. Задигнал я от градинката пред гарата в Бургас в пет сутринта. За спомен.

После я върнахме.

Приятелството ни обаче остана, мина през какви ли не изпитания. Споделяхме си всичко. Колкото истории мога да разкажа за него, никой друг не ги знае. Много исках и той черно на бяло да запише някои – така както най-сладкодумно ги разказваше в компания понякога. Паметта е избирателна. Поразително е до каква степен възприемаме и помним по съвсем различен начин едни и същи случки.

Доста редове от негови думи и мисли съм пръснал по тефтерите си. Не са ми под ръка. Тия два разговора записах с изричното му съгласие

3 август 2018 г.

Част I

„ОЩЕ МИ Е МНОГО МЛАДА ДУШАТА”

3 август 2009 г., Трявна, Койчевци

1.

Георги Борисов: И така: 3 август 2009 година, Трявна, Койчевци, в къщата на Иван Драсов, у Никола Радев. На хлад, така да се каже, в мазето. В кухничката на Кольо, където някога е бил оборът.

Водим следния разговор – защо изведнъж природата решава да разруши една толкова съвършена и сложна апаратура, каквато е човешкият мозък? Какво ли не му се налива в главата на човека от парче месо,

от майчината утроба още, какво ли не попива той, какви ли не идеи не ражда – и изведнъж идва голямата безсмислица на смъртта. Защо? Къде отива всичко това и отива ли изобщо някъде?

Никола Радев: Знаеш, че общувам с хора от различни браншове, с различни професии – артисти, писатели, капитани. Забелязал съм, че у мъжа има една възраст, когато започва да разбира баща си. Защото човек е по-свързан с майката, майката по-приобщава. Докато бащата прави кариера, пари, любов и т.н., майката е плътното детето. Тя и детето са свързани с утробата. А бащата е като любовник. Той трябва всеки път да „сваля” сина си, да го ухажва, да воюва за любовта му.

Малко ще се отклоня, но имам една теория – човек живее три живота:

– първият е, когато майката разбере, че е заченала, това е животът в утробата;

– вторият е самостоятелният живот;

– след него започва третият – в очите на децата си и в очите на близките си.

Затварям очи и виждам майка си. Мама ще е жива, докато аз съм жив. И баща ми. А след туй при внуците връзката се къса.

Третият живот е паметта.

Паметта е единственото нещо, което може да се изправи срещу смъртта. Между другото това са думи на Пауновски.

Не зная каква е тая магия, но обикновено синът взима чертите на майката, а характера на бащата.

Тъща ми, Бог да я прости, беше фризьорка, като млада правила прически на княгиня Евдокия. Ходела и в къщата на старо буржоазно семейство. Дъщерята била бездетна и си осиновила момченце, мургавичко... В къщата – пиано, слуша се само класическа музика, опери... А то вземе метлата и – запее „Абарамо” от „Бродяга”... Без един път да е видяло цигани.

Г. Б. Добре де, откъде идва и отива всичко това?

Н. Р. Ще стигнем и дотам. Човек трупа, трупа познание. Но то не прави по-щастлив човека. Елементарните хора преживяват живота къде по-щастливо.

Веднъж шурейт ми вика: „Пет години те чака жена ти от Москва, а ти замина да плаваш”.

А аз му отговарям – е, малко помпозно: „Слушай, моята жена е литературата. Сестра ти е временна спътница в живота ми”.

Та така... Трупащ, живееш своя живот, не се щадиш. Понякога се налага – пиеш до сутринта. Надругия ден умираш... Няма безплатен обяд. Всичко трябва да платиш. С мъки...

Познавах Корсара, капитан Георгиев, чийто портрет е отатък. И ти го познаваше. Полиглот, навигатор. Умря на 49 години, убиха го, мръсна история... Той притежаваше, освен нормалните, още едно чувство – чувство за вятър.

Г. Б. Ах, колко хубаво: чувство за вятър!

Н. Р. Беше гениален платноходец. Не познавам друг с такова чувство. Имаше малки, красиви ръце. Като говореше, и ръцете му говореха. Единият му пръст му беше леко срязан. Как е опъвал въжетата, как се е обръщал, как вълните убийци са го търкаляли? Невероятен човек! Предричаше с два дни вятъра.

И тая практическа култура, която той натрупа... Един от великите скромни... Колко го убеждавах да напише учебник! 45 000 долара му е цялото плаване, като 30 000 са само за апаратура. Гладувал, ловял риба, докато на ония, другите, им бяха отпуснали 350 000 долара. И нищо. А той обиколи света.

Разболя се от рак и се парализира от кръста надолу. Не му работеха и бъбреците. Внасял съм го на гръб в камерата 17 дни поред. Но умря не от рак, а от инфаркт. Гледа по телевизията митинг и се ядосва на разни простаци...

Г. Б. От СДС?

Н. Р. Не, обратното. И дойде телеграмата: „Тръгни за Варна”... Аз съм казал – като умре морски капитан от ранга на Корсара, корабите трябва да приспунат флаг и камбаните на катедралата на Варна да бият. Какъв моряк само! Питам се, къде му отидоха езиците? Беше ефе, изстрадваше си ефелъка, женкар беше. И сега какво? Къде отива всичко това? Гениите... Къде отива Ботев?

Г. Б. Ами може би в нас, Кольо. Леонардо оставя картини, Ботев стихове... Страшно ми хареса твоето „чувство за вятър”. Кой знае, може да е във вятъра някъде твоят Корсар.

На стр. 4

От стр. 3

Н. Р. Възможно е.

Г. Б. И по някакъв начин да прави на вятъра вятър, да му додава вятър.

Н. Р. Не мога да ти кажа. Ботев е оставил Слово. Двайсет стихотворения. Но тия стихотворения на мен и сега ми действат... Ето, стигнахме до една сакрална тема – Словото. Четеш, да речем, книга отпреди 500 години. Ако книгата е тъжна, натъжаваш се. Потичат ти сълзи. Ако е смешна, започваш да се смееш. Като че ли Словото е закодирано някаква енергия. Но не само това. То преодолява времето. И възпроизвежда тая закодирана енергия със слово. Добре, ама било написано на английски. Или на френски. Преведено на български. Значи преодолява и езика. Значи е вълшебен. Ти го четеш – и ти въздейства по същия начин. Минават сто, минават хиляда години и – четеш. Събужда същите чувства. Може да е писано във Франция, може да е писано в Америка. Преодолява всичко – времето, пространството, бариерата на езика.

Г. Б. Как ще го обясниш?

Н. Р. Това е божествено! Словото е божествено.

Г. Б. В Началото бе Слово. Можеш ли да ми разтълкуваш този първи стих?

Н. Р. Бог е Словото. То е, най-напред, онова, което ни отличава от животните, колкото и елементарно да звучи.

Г. Б. Но защо именно Словото да е божествено, а не музиката например?

Н. Р. Ами виж ги тия четиримата, евангелистите – и пети има, – дето разказват как, като рекъл Исус: „Стани, Лазаре!“, и той станал...

Г. Б. Ти имаше една теория за Исус, за телепортирането...

Н. Р. Да. На Христос му се губят диридите от 14-годишна възраст. Връща се в Назарет, когато е вече на 29 години.

Г. Б. 15 години къде се губи? В Хималаите?

Н. Р. За мен в Хималаите. Той лекува от разстояние. Съживява Лазар. Върви по вълните. Телепортира се. Може да нахрани с две риби.

Г. Б. Знае, че за да стане Месия, трябва да го убият.

Н. Р. Но е малко да го убият, трябва да го предаде най-близкият му. Юда интелектуално най му импонира. Той затуй и се

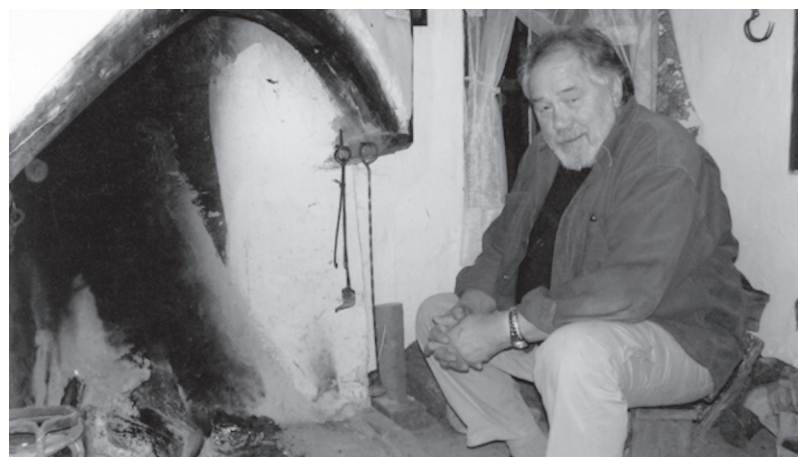
самоубива. От друга страна, Юда го е посочил, предал с целувката. Значи и той не се е отличавал от другите. Исус според мен е бил екстрасенс от висша класа.

Когато изкачва хълма, той се препъва, пада, но не изпуска кръста – позорно е, ако не си носиш кръста. А той се е правил от маслиново дърво и е тежал между 60 и 80 килограма.

Разпъването е мъченическа смърт и е формулирана най-точно от Сенека: животът изтича капка по капка.

Пироните са били по 17 см, приковават се двата крака и двете ръце. Смъртта настъпва от 4 часа до 4 дни. Нарича се „тетанусов гърч“.

На руските и арменските църкви кръстовете са по-различни, с една наклонена долна отсечка допълнително.

Знаеш ли защо? Заради двамата разбойници от двете страни на Христос. Единият е повярвал на Христос, че е Месия, другият не му вярва, гаври се през цялото време с него и отива в ада.

Пироните ги е изковал един ковач циганин, затуй са проклети циганите.

Човек, като чете четирите евангелия, остава с впечатлението, че Пилат Понтийски е бил доста благосклонен към Христос. Жена му пък направо настоявала да го пуснат. Но има един разговор между Исус и Пилат, ще ти го възпроизведа. Исус казва: „Моят път е пътът към истината“. И отговаря на всички въпроси на Пилат. Накрая, доведен до изстъпление, заявява: „Аз проповядвам истината, аз нося истината, аз съм истината!“. Но когато Пилат го пита: „Що е истина?“, Исус не отговаря, мълчи.

Лампедуза в „Гепардът“ пише: „По този начин върху гроба на истината бяха хвърлени още три лопати пръст“.

Йежи Лец: „Истината лежи обикновено по средата, най-често без надгробна плоча“.

Чехов пък твърди, че рано или късно истината ще възтържествува, но това не е истина.

Единствен в нашата история, който постъпва отчасти като Исус, е Бенковски. При всички положения той е чел евангелията, няма начин. Бенковски узурпира властта от Волов, мачка. Първо, сменя си името. Отсъствал е дълго и не го помнят, той не казва откъде е, взима фамилията на поляка Бенковски, не отива да види майка си, която е през едно село. На Оборище говори най-много, че трябва да се гласуват пари за евакуация при неуспех на въстанието. И му гласуват 200 лири, с които той си поръчва силахлък, позлатява си дръжките на револверите... И отива да умре, за Отечеството...

Защото е останало от Библията, от евангелията – никой не е Месия в своето родно място. Но къде отива това? В какво се преражда?

Г. Б. Виж, аз знам, че душата е безсмъртна.

Н. Р. Къде отива?

Г. Б. Тя ще се върне в друг, но ние няма повече да се върнем в този вид. Смъртта е анонимна.

Н. Р. Има една българска народна песен: „Заправил Господ манастир“, в която Господ праща Архангел Михаил да вземе душата на една вдовица. Отива архангелът, но вижда, че тя е с две деца, гладна, кърпи ги, и отказва да ѝ вземе душата. Не знам, страшно е... Къде отива? В същото време има хора, които прозират в задгробния живот. Ето Ванга... Я ми виж дланта.

Г. Б. О, имаш още да се мъчиш, Колю. Всичко ти е наред. Нямах вродени или сериозни заболявания. Засега. Дори сърцето ти е съвсем здраво, нищо че инфаркт прекара...

Н. Р. А талант имам ли? Нямам...

Г. Б. Имаш, ей го. Виж колко му е категорична и дълбока

линията. Точно за него исках да ти говоря... Но нека още малко да поговорим: защо и къде всичко това изчезва... Световна душа, световен дух, световна енергия...

Н. Р. Като си спомням живота на моите родители...

Г. Б. Говорим за Ботев, за Левски... Цялата ти къща е пълна с портрети на възрожденци – ето, къде отива това нещо. Какво повече искаме – не можем да бъдем безсмъртни, но поне душата ни е такава.

Н. Р. Вероятно... Но кое ме кара да мисля, че има нещо. Примерно, наблюдавал съм в живота – кървавото злато отмъщава, по тая тема много знам, а клетвите майчини хващат. Има поверия, има народни приказки за чухалчето и бухала, дето все се търсят и не могат да се намерят, защото ги е проклела майката. Хващат клетвите на майката! Не знам, изутробно нещо е. Просто хващат. Затуй: няма да кълнеш сина си – ще му се караш, ще го биеш, но няма да го кълнеш.

Г. Б. Чакай, чакай. Ето – 20 стихотворения на Ботев, в които той си е вложил душата. А тя е безсмъртна. И ги е направил безсмъртни. Добре де, но всички не го могат. Значи Оня горе си избира определени хора, в които тая душа ще продължава. А другата се слива с анонимната, световна душа и изчезва. Ние, Колю, сме само материал за следващи души.

Н. Р. Но има още един проблем. Познавам много таланти хора, които се пропиха, нищо не направиха. Вероятно и аз съм един от тях... Трябва да напиша, готвя се... Написал съм, имам, ама не ща да публикувам.

Г. Б. Защо не искаш да публикуваш?

Н. Р. Защото не е хубаво. Другия път като дойдеш, ще ти почета.

Г. Б. Как не е хубаво да публикуваш?

Н. Р. Не, от текста не съм доволен. Сега говорим за друго.

Г. Б. Толкова мъдрост си натрупал, толкова знаеш. Грехота е да се отпускат.

Н. Р. Не бива, не бива, но нямам импулс.

Г. Б. Какъв импулс искаш? Пари ли ти трябват?

Н. Р. Пари имам, слава Богу.

Г. Б. Душата ли ти изстина? Умори ли се?

Н. Р. Как да ти кажа. Първо, отвратих се от политиката. Въобще не ме интересува политиката, кой ще е на власт. Който и да дойде, българският морал е – да се нагушиш. Не вярвам в демокрацията. Видяхме я. Това не е демокрация. За мен демокрацията е спазване на закона – от долу до горе, от горе до долу.

Г. Б. Точно така. И съобразяване с другия.

Н. Р. Не е ли позор всичко това за тая нация? Колко народ мина през Министерския съвет... И там стои ей тоя портрет на Левски, и знамето.

Г. Б. Откъде ти е това знаме?

Н. Р. От кораба „Васил Друмев“, на който плавах година и половина. „Вижте флага, другарю Радев!“ – казва ми на изпроводяк боцманът. Поглеждам го аз – той съвсем нов. „А къде е старият?“ – питам. И боцманът ми го връчва опакован. Това е голяма чест – да ти подарят флага на кораба. Дрипав, разкъсан, но по-ценна вещ за мен от него няма тук.

Г. Б. И си го турил до Левски. Знаменит си.

Н. Р. Колю Добрев, капитанът, с когото плавах, беше голям моряк. Всяка сутрин – хладилникът ми пълен с „Туборг“ – вземам две бири, слизам долу при него, на първа палуба, той вади нещо като свещ, парафинова. Нарязва я на парченца и я слага в една чиния алпака. Вади после чист спирт, лисва отгоре ѝ малко и го запалва. Това е филе от акула, изсушено. Така то омеква и става... И отварям туборга. Пук – и дими. Моряк и половина. Като се пенсионира дойде в София на гости у нас с жена си. Изкарахме една вечер. Сутринта заминават за Пловдив, дъщеря му там беше женена за арменец. И минаха десетина-петнайсет дена и Мария, жена му звъни и казва: „Колю почина!“. На 61 години. Колю влязъл както винаги да се бръсне, тя направила кафето, извиква го: „Колю, айде, кафето ще изстине, бе!“. Отваря – паднал и умрял. Така е при моряците от голямото напрежение... То се трупа, всичко се трупа. Направил е инфаркт. Ама преди това сигурно е направил десет микроинфаркта. И накрая, като се освободи от напрежението, се отпуска. Особено капитаните.

(С незначителни съкращения)

КОСТАДИН
КОРУЧЕВ

МЪДРОСТ

Времето изпича своя хляб –
с дъх на идваща в мен старост.
Мъдрост няма ли в живота сяп,
чезнат и мечти, и радост.

За какво не мислих, не копнях...
... А отвред светът напират.
На човека гордостта възпях –
в него тя е, не умира...

Вижда всичко – но не й личи
и оставя си следите...
На земята мъдростта с очи
в мрака гледа, но и в дните...

Хората са лоши и добри –
бедни и богати сричат
мъдрост от постъпки, от беди:
все доброто да привличат.

ПЪТЕКАТА

Понякога вървиш, но в пустош тъмна...
Тежи дори, че можеш да обичаш.
И равната пътека става стръмна,
макар, че ти се иска да потичаш...

Една ли е познатата пътека
да съхрани любимия ни спомен?...
Там, радостта ни нека страда, нека...
Нали е хубав този свят огромен?

Тече животът, щастието – странно...
Остава на човека само да се чуди
защо отлитат дните непрестанно
и... как за миг пътеката се губи.

ДАЛИ ТЪЖИ ЗЕМЯТА?...

Приятели, не искам да сме жалки
щом влезе старостта в дома ни тих.
Не знаете ли хора мили, малки
как страдам, пиша ли за нещо стих.

Когато стане тъжно по Земята,
дори звездите тягостно блестят.
Дали виновни сме, че и сърцата,
спотайват се за всичко и мълчат?

Моминска хубост всеки днес опива
и знам, че в щастието има грях.
Когато някой слабости усмива,
пострадал е от ревност или страх.

Земята плава в синкавата бездна,
по нея крачи всеки – в стъпка, в такт...
А после ни привлича вечност звездна –
тъгата ни намира светлина и в мрак.

ДИАЛЕКТИКА

Години – лято, есен, зима, пролет,
градини цветни, шарен, шумен свят...
Отлитат дните ни с неспирен полет,
звездите нощем – вечни – си блестят...

Обичам изгрев, залези, звездите,
следя ги денонощно с дъх, с очи.
Сродих и смелостта с мечтите
да чувствам и неземните лъчи...

Тъга в живота имам... спират дните.
Човек съм, към смъртта и аз вървя.
Следи оставям аз като дедите...
И ще ме помни майката земя.

МИСЛИ ЗА НЕБЕТО

Духът родопски несломим е в мене
и помня в дните детски как играх...
Душата ми за майчина милувка стене,
за татко, Златоград, дома възпят.

Летях в небето немалко години –
по своя авиационен път:
пилот на самолети дръзки, силни
и не разделях любовта с дълга.

Романтика небесна, синьозвездна
ме носи още на криле – духът лети.
А, щом кръжиш в безкрайната й бездна
магия слънчева и лунна в тебе бди...

До края стигнах в своя път нелесен –
суров закон за авио-маяк,
но всеки полет бе и химн небесен
в ефир от облаци, далечините – праг.

С МИСЪЛ ЗА ДОБРОТО

Не идва хубавото на живота.
А, аз почти съм остарял...
И младостта забравям. Бях пилотът –
летял, над всичко прелетял...

Душата, колкото да е огромна
живее някога и тя с вина.
Полага ми се пенсийката скромна
и гледам с нея къща и жена.

Попадал съм дори в живота „шумен”.
Там честността не ми изневери.
За себе си съм си добър и умен –
не съм ни лъгал, нито крал пари.

Децата покрай мен устрои сякаш.
До днес не са изпадали в беда.
Не питат още мога ли да клякам
в градината да набера цветя.

Аз, старецът, каквото имах, дадох.
Стотинките жената ми брой.
Капризите търпях, но лош не станах...
Знам, с лошото животът по-тежи.

ФИЛОСОФИЯ

Защо ли времената са тревожни?
Съдбите търсят ласки, нежен зов...
Но, време няма, сякаш и възможност

освен за работа – и за мечти, любов.

Не вярват някои в добро, в копнежи.
Какво за тях е земният човек?
Обиждат се от всичко, свиват вежди...
И няма за такива хора лек.

Когато си пострадал, не унивай,
че всеки има своята съдба.
И в дом веднъж оставен не отивай,
намразят ли те куче и жена.

Едни живеят в дрямка, други – в скука,
а трети си живуркат на майтап...
Заспиват лесно трети с подла клюка...
За всичко на земята има хляб.

КАТО В ЧАША...

Душата на човек прилича на море –
изпълнена с мечти, тъга, потайност.
Вълнение морето няма как да спре,
подгонено от вятъра до крайност...

Вълните са със странна, водна същина
и добрина, когато не бушуват.
Танцуват те в морето – в синя тишина,
на бриза пеят песента и плуват...

Самотни кораби над белите вълни
безспирно търсят бряг в света огромен.
Летят вълни, моряци... чаша, май,
звънти...

И пълни се догоре с морски спомен.

ЗАЩО НЕ СИ ?

На жена ми

Защо не си ти роза дълголетна –
опияняваща простора с аромат?
Пчеличката ще бъде бързолетна
и всеки ден нектар ще пия в твоя цвят.

Защо не си сълза с небесна прелест,
блестяща капчица от слънчева роса?
Ще стана лъч от утринната свежест
и с нежност ще се вплитам в твоята коса.

Защо не си и фея, там в безбрежност
в едно море с вълни, платна, далеч
от бряг?...
Ще плавам, ще откривам твойта

нежност
с безумните мечти на влюбен,
смел моряк.

Любима, от девойка те обичам...
Но младостта ни в старостта ще
отлети...

Обичам те, любов те и наричам –
до мене винаги ще бъдеш ти.

ЗВЕЗДЕН КОПНЕЖ

Аз, гледам дълго нощем към небето
света на звездния екран, искрящ.

Копнежи топят с трепети сърцето –
все огън вечен със звезди горящ...

Звездите винаги летят щастливи –
покоя вечен, кой ще наруши?
Дали не носите, звезди летливи,
миражи на привлечени души?

Дали са чудни миговете вечни
и... как щастлив е, който там лети?
Небесни пътищата – тъй далечни
са за копнеж с крилати днес мечти.

НА ТОЗИ СВЯТ

На този свят летящ, налудничав,
огромен,
където знайно е, че никой не е вечен,
не трябва любовта ни да е само спомен,
че всеки на земята е и с край,
обречен.

Какво сме ние – временните,
малки хора,
желаещи любов, живеещи в заблуда?
Животът литва – в работа, в мечти, в
затвора...
И любовта е спомен, грешницата
луда...

Не искам любовта ни да е само спомен,
живял в магия, в клетва, в божия
забрава.
Единствен път е тя за мен в живота
скромнен...
Вулканът жив е вечен, ако грейне с
лава...

Готов съм аз да бъда в огън и в стихия.
Животът без любов е от смъртта по-черен.
Дарявай ме, любов, с омайната магия –
от мене искай цял живот да съм й верен.

ПРИРОДАТА

Природата ликува и цъфти –
грижовно пъстри земната картина.
Човек дълбае видими следи
в природната, търпящата гърбина.

Омайно чудо – планини, реки
привличат на човек дъха, очите.
Гласът на ехото планинско в мен ечи,
спят в паяжини слънчеви горите.

Поля и равнини, безкрайна шир
отглеждат благодат – цветя на воля.
Там лято, зима си живеят в свят
от хората далеч, но с грижа своя.

Човекът търси радост, красота
и със вълненията им живее...
Красивото не се ли вижда – в слепота
е всичко... Грозното тогава не
бледнее.

Той (те) са изчезваща порода. Нещо като Дон Кихот, нещо като последния Мохикан или нещо от рода на „Хвърчащите хора“.

Те са Старият Варненец, Старият Пловдивчанин, Старият Софиянец, Старият ...

„... родени са тук,
но сърцата им просто са по-кристални от звук
и виж – ето ги литват над балкона с пране,
над калта, над сгурията в двора
и добре, че се срещат единичи поне,
от рода на хвърчащите хора.”

Да, някак си лесно е да призовеш на помощ в такива моменти Валери Петров, за да можеш да пишеш за онова, неувловимото за сетивата и за което само безсловесното чувство на разума и гениалността на поета може да роди словесен образ.

За мен, да опиша старите жители на стария град беше като онези невъзможни неща, едно от които е, например, да разкажеш музика. Живял съм сред тях, докосвал съм се до тях, слушал съм техните разкази за случки от стария град и техните спомени за разказите на старите жители на стария град, които те са слушали някога... Това бяха моят дядо, моят баща и техните приятели.

Докосването до уникалната поетичната разходка из Стара Варна ме върна като с машина на времето не само в нейните

махали, калдъръмени улици, площади, забележителни сгради, околности, събития и личности, но и оплоди въображението ми и ми помогна да се опитам да нарисувам образа на стария жител на стария град.

Той (те) са потомци обикновено на стари родове, живели повече от две поколения в градска среда – време, минимално необходимо, за да се научиш да живееш заедно с много хора и да спазваш неписаните правила на това съжителство.

Те са пазители на младата градска цивилизация на следосвобожденска България, изгубила своя потенциал за блясък под активен извънградски натиск в годините на неуспешен социален експеримент.

Те са с остри сетива за времето и тяхната чувствителност отсява онези детайли, които не попадат в историческите анализи, но които носят „вкусът и мирисът” на епохата.

Те носят оня ореол на романтичност, чието сияние е отражение на нравите на друго време, текло много бавно и спокойно, в което хората са имали време да бъдат вежливи, галантни, с добри обноски – време, в което кавалерството, честта и достойнството са били еталон

на мъжко поведение, а скромността и добродетелността – на жените.

Те дават живот на отминалото, защото те са паноптикум на времето, в чиято мисловна експозиция са подредени многоцветни човешки съдби и истории наситени и с много... смях, за което тогава, очевидно, също е имало повече време.

Те са общителни, но няма да ги видите заровени в мобилни телефони или лаптопи, защото за тях разговор

рът на живо е живата вода, от която черпят вдъхновение, а ако има, било кафе с бяло сладко, било малка ракийка със салатка... пригответе се за дълго пътешествие.

Те са критични към съвременното, защото времето и хората, с които са израсли са били с по-

ясен човешки образ. Все по-сгъстяващата се динамика на днешния ден изкривява не само образите, но и разбирането за добро и зло, за истина и лъжа и подлага на силно изпитание тяхната духовна устойчивост.

Те са силни и дават сила и на другите, защото спомените за възход и падения, за радост и скръб не им тежат, а са ги научили, че винаги има изход.

Те са горди и с достойнство носят, като че ли невъзможната си мисия да засеят в отровеното ни настояще скъпоценно зърно от миналото с надеждата, че ако поникне, може да донесе и спасение.

Те са мъдри и реалисти и не губят време „В търсене на изгубеното време”, защото знаят, че не ще го открият, тъй както не го е открил и Марсел, но въпреки това приемат тази истина с лека тъга.

Те са с чувство за историчност и историята оживява чрез тяхната памет в плът и кръв за отминали събития, свързани със знакови места и личности на техния град.

Те са истински българи, но не парадират с това, а оставят делата им да го покажат.

Аз не знам дали те са точно от „рода на хвърчащите хора”, вероятно даже е пресилен този поетичен символ, защото всички те са много здраво стъпили на земята, но съм сигурен, че в способността им да полетят

над дребното, нечистото, недоизпраното, калта и сгурията в живота ни, за да успеят да открият, съхранят и предадат най-важното, значимото и стойностното от него, се крие тайната на тяхното личностно обаяние.

А дали образът, който обрисовах пред Вас е истински, надявам се да са Ви убедили със своята поетична разходка от слово и картини из Стара Варна, Старите Варненци – Бате Радко и Хаджи Ламбрин.

На Бате Радко – с поклон за уникалната идея и поетичното майсторство в нейното осъществяване, а на Хаджията – за творческото партньорство!

PS. На тези от Вас, уважаеми читатели, които се разпознават в образа на стария жител на стария град, пожелавам да са живи и здрави, и успех в мисията, защото тя е... възможна!

ПОСЛЕСЛОВ

*Не можеш да пишеш
уводи, слова, есета
просто, ей така!
Ако туй що прочел си,
не огрее
твоята душа.
Кога в сълза неволна,
кога в капчица кръв,
ще натопиш перото
за предговор такъв!*

ЯНИ ЯНЕВ

*член на литературен кръг
„Антон Страшимиров” –
Варна*

РАДИ РАДЕВ

СЪРЦЕТО НА ВАРНА

Морето гърчи сънено лице,
щом слънцето го вземе в ръце.

И както майка, бебето с наслада,
къпе го в слънчевата влада.

Мечти и мъка в едно се сливат,
но чувствата в душите ни размиват.

Делникът – сирена с нервен глас
отново издевателства над нас.

По улиците тръгва към морето
и влиза в ритъм на града сърцето.

И само тихи утринни камбани
лекуват старите и нови рани.

СТАРА ВАРНА – ВАРОША

Криволичат каменните улици,
тънки като писана кобилица.

Надничат сред бръшляните – посято,
усмихнато червеното мушкато.

Къщици от два човешки боя
с палавници, утрешни моряци –

приспивна песен пее им прибоят,
люлее ги в черджетата-хамаци.

През тарабите любопитните смокини
шушукат тихо с подкастрен чимшир

и бризът прегърнал една мандолина
подрънка тревожно всред нощния мир.

Под варосана стая приспива морето.
Прибягва в прозореца жива вълна.

На кея русалка си мие лицето
и изгрева вдига солени платна.

КАТЕДРАЛЕН ХРАМ

С възторг народът ни показва,
че харесва и приветства княза.

За първата копка на христовия храм –
да измие лице от вековния срам,

за другата дари му за добро:
кирка и лопата от сребро.

А бедните изметеха хамбара
и с глад строиха храма и олтара.

Как буйно бий сърцето православно,
пречистено и свято – с бога равно.

Възкръсна с три войни от люти рани,
спасено от църковните камбани.

... Дано и днес спасят ни „Вси светии”
от сянката на новите джамии.

8.04.2019 г., Варна

ВЯТЪРНАТА МЕЛНИЦА

Каруци като мравки пъплят по баира.
Плющят криле, тече брашно – не спира.

Със зъби скърцат камъните стари
и стапят бавно дълъг ред мливари.

А днес тя е скелет, бял камък гол, бос,
безкрил, проскубан корморан-албинос.

Като последно щъркелово ято
крилата ѝ изгнили отлетяха

във времето. И с циганска цигулка вятъра
вие жално в руините на театъра.

Този плач от ранното ми детство
крилата си остави ми в наследство.

Плющят в сърцето ми и смилат суетата
на грозното и преходно в душата.

Там горе над Варна в безкрил, срутен храм
„Мулен руж” танцува луд кан-кан.

ВАРНЕНСКОТО ПРИСТАНИЩЕ

Камъни от турските табии
спряха щурма на морските стихии.

Морето, оковано във вълнолома,
отвори порти за света огромен.

Пари и сделки, нрави леконавни
нахлуха през пристанището Варна.

И чудото България света обходи
на своите бойни и търговски параходи.

Порта първи в нашата родина
изрита петвековна карантина.

И новото индустриално време
нахлу във Варна с корабни сирени.

Дюкяни рушна в старите сокаци –
да вдигне банки, митница, бардаци.

Смесиха се стари с нови нрави,
научи много Варна и забрави

за този век глобален и елитен,
криминален и космополитен.

Затрупа ни пристанищната кофа
с две черни национални катастрофи.

Отплува с кораб негде през Елада
България на дядо и на баба.

Платихме си и плащаме до днес,
че сложихме фуражка за прогрес.

ЗАМРЪЗНАЛО МОРЕ КРАЙ ВАРНА

Ядосахме ли Господ на небето –
гневът му страшен замрази морето.

Градът – редено буре с паламуд,
вятър пресоли в порив луд.

Размаха зимата дебела цепеница.
Видяхме да замръзва в полет птица.

И време вкочанясало, замряло
сякаш в миша дупка се е свряло.

До Галата морето е заспало,
превърнато в кристално огледало.

Парче стъкло, но здраво, нечупливо –
шейни по него за дърва отиват.

И този студ на всички морски хора
стеснено разширява кръгозора.

Веднъж се случва чудото на сто години –
да станем всички с Господа роднини.

И ходим като него по водата,
повярвали по детски в чудесата.

ВОЕННО-МОРСКИ МУЗЕЙ. МИНОНОСЕЦ „ДРЪЗКИ”

Торпилирането на крайцера „Хамидие” е най-голямата военноморска победа на българския военен флот.

Българи, чуйте какво ми разказа
парче боядисано старо желязо.

Аз бях качагар, надувал котлите –
да литнем всичките ний по вълните.

Аз бях кърмчия, залепнал за руля,
въртял поворотите в бойната буря.

Аз бях морякът, бях бойния вик,
торпедото литнало в точния миг.

Аз бях мичман Кубов, командира
жив огън, облечен в честта на мундира.

Рискувах себе си и екипажа
дори на таран бях готов да го смажа.

Аз бях прашката на Давид –
побегна гиганта и грохна разбит.

Сърцето ми бие до спукване пак
щом нейде развее се родният флаг.

И тук от музея едно ще ви кажа:
„Аз бях България за екипажа.”

15.10.2018г. – 18.03.2019 г., Варна

ДЕТСТВО

Спомен детски как в мен напират:
катедралата, пазара, панаира.

Виенско колело и люлка с кончета,
ракети, самолети и камиончета.

Въртележка пъстра на синджири,
циганин-гуслар на мечка свири.

Тропат четири лапи на хорце,
сияе детското лице.

С малеби, петлета, слончета на клечка
не е страшна вече танцуващата мечка.

Край самата метрополия
върти латерна Колю голия.

Продава своите жални песнопойки
на младите ергени и девойки.

Панаир е днес – гълчава.
На Кирил и Методий – слава.

Как всичко люлката върти,
в душата спомена трепти...

И стара Варна оживява в нас.
Обичам я до сетния си час.

ЧЕШМАТА НА БАБА РАДА

През турско във Варна имаше махала,
улица и чешма на уважаваната от всички
акушерка баба Рада. Владиката Симеон
направи безуспешен опит
да я канонизира за светица.
Днес нейното име остана,
име на една улица в центъра на града.

Като суха коричка без капка чорба,
последна изровена в празна торба

поглъщаше Варна шрапнели и дим
в живота си жесток, непобедим.

Една женица – бременна и млада,
насочи вярно грешните снаряди.

По думите ѝ руските топове,
табии русяха вече и мостове.

Не падаха под силата могъща
български и християнски къщи.

Да се спаси от турската бесилка
с войските тръгна храбрата родилка.

Роди по пътя първата си щерка.
В Русия учи за сестра, за акушерка.

Под кръста милосърден се завърна,
хиляда чужди рожби да прегърне.

И с писък първи бебешкото ято,
прегризваше пъпния грях на войната.

Изми града от раните му стари
чешмата ѝ с чучури и дувари.

Но времето безпаметно, бездушно
камъните бели грозно рушна.

От таз чешма аз никога не пих,
но тя тече и днес в този стих,

и чукат бистри сребърни звънчета
в чучурите и детските гласчета.

Най-святата божествена награда
за тази млада, млада Баба Рада.

ЕВГЕНИЯ ТИТОВА
ЕВГЕНИЯ ШАРОВА

РОЖДЕНИЙ ДЕН НА ЛИТО „ЛАДОГА” ГР. ЛОБНЯ – ДЕН НА СРЕЩА С ПИСАТЕЛИ ОТ ВАРНА

От стр. 1
Лобня на българските писатели и преводачи – председателят на СЛОВ – Варна, Станислав Пенев и писателят и публицист Ради Радев.

Срещата с тях се проведе в концертната и кинозала ДК „Чайка”. Членовете на „Ладога” и

приятелите на ЛИТО прочетоха както свои стихове, така и преводи на стиховете на С. Пенев, Р. Радев и други български поети на руски език. Водещ на събитието бе ръководителят на ЛИТО „Ладога” – Лобня, Всеволод Михайлович Кузнецов.

Изпълненията на поетите се

редуваха с музикалните изяви на ансамбъл „Тинди-Ринди” и възпламеняващите танци на детския хореографския ансамбъл „Карнавал”. Интересна музикална нотка в програмата внесе Елена Лешковцева от ЛИТО „Ладога”, която не само чете стихове на български език, но и изпя български песни, приети с вълнение от всички.

В края на концерта на Станислав Пенев и на Ради Радев бяха връчени почетни грамоти от Обществената палата на гр. Лобня и от Академията на Руската литература. А за всеки един от лобненските писатели приятна изненада станаха грамотите, паметните медали и сувенирите от българска страна. И на първо място – поздравите

от телният адрес към Всеволод Михайлович Кузнецов във връзка с неговата 80-годишнина (5 декември 2018 г.). На някои членове на ЛИТО „Ладога”, освен грамоти и подаръци, бяха връчени и плакети с почетния знак на „Сдружение Литературно Общество – Варна (СЛОВ)” за 2019 г.

След кратко, неформално общуване и обща снимка във фойето на ДК „Чайка” цялата група писатели се отправи към главната сцена на парка за култура и отдиш на г. Лобня, където ги посрещна Лариса Панина, заместник-директор и гл. редактор на компанията за телевизия и радио в Лобня. Тя интервюира лобненски писатели и българските гости за сайта на града.

Празничната среща продължи в жилището на Юрий Василиевич Петров, основател на ЛИТО „Ладога”, където и гостите, и „ладожци” ги чакаше

подредена маса. Българските писатели се запознаха с творчеството на Ю. В. Петров, а секретарят на ЛИТО връчи на Станислав Пенев поздравителен адрес от литературното обединение, сувенири с лобненска символика и им подари няколко книги на Юрий Василиевич. Между другото, взаимният обмен на книги и подаръци беше постоянен през целия този дълъг и прекрасен ден. Евгения Титова (секретар на ЛИТО) обърна внимание и на факта, че на 14 юни – денят на създаването на ЛИТО „Ладога” всички възприемат тяхното посещение от Варна като конкретен знак за творческо сътрудничество и в бъдеще. И през 2014-та, когато тук са били български писатели – гости от Плевен, и този път срещите и творческите изяви преминаха в обстановка на високо творческо вълнение и общуване за особеностите на творческия труд на писателя и преводача, както и с взаимно уважение. Разбирането, че самото творчество сближава различните народи, че помага да се опознаят те по-добре и това славянските, както винаги досега, го разбират напълно, преобладаваше в разговорите. Тези и други литературни теми – за качеството на превода, за стойностното в литературата, за универсалния характер на литературния труд, бяха обсъдени принципно и перспективно на продължилата още няколко часа среща.

ИВАН ДАНЧЕВ

НА РИБОЛОВ

Спомням си татко – беше чудесен баща,
да ходим за риба с него ми беше детска мечта.
Имахме лодка рибарска, голяма –
красива, бяла, на нея стигахме до таляна.

По тъмното още – от ранни зори
такъмите взимах... какви ти игри...
На лодката ни – да тръгнем на риболов
надявах се, бях аз на всичко готов.

Показваше татко тайните си места,
където ловяхме на чепаре* с бели пера.
Веднъж отидохме на чиконта** за попчета
и хванах една риба голяма с копчета...

Калкан улових и от радост заскачах,
с шеги весели баща ми закачах...
Гърдите изпъчих, изправен гордо
и в лодката дълга закрачих бодро...

А в залив „Свети Стефан” бяхме за ем***
и между скалите трябваше да гребем,
за да уловим едра и сочна скарида,
че тя подходяща е за нашата риба.

... Остави ме той лодката да опазя,
а аз само чаках във водата да нагазя...
Плисна една силна вълна
и ето – за миг стана беля.

Строших тогава на лодката руля.
Как да му кажа се мая и чуда...
-Марш, калпазанино, бягай навън!
Лодка ще видиш само насън...

Скачах по брега от камък на камък
и хлипайки жално без глас останах:
-Вземи ме бе, тате, ще слушам вече...
А той: „Пеш до вкъщи!” сърдито отсече.

* чепаре – риболовни кукички, които се връзват по няколко наведнъж;
** чиконта – въдица, месина/повод, корда навита на плоска, специфична макара, изработена от корк или меко дърво;
*** ем – стръв

1.08.2017

ДЕТСКИ АКВАРИУМ

На „Агалина” отивам с компания –
да се гмуркам за миди ми е мания.
И с гагама стържа дълбоко скалата,
докато посинея цял във водата.

Излизам на слънцето да се загрея,
на шегите – веселите, да се смея.
От приятелите съм заобиколен –
приятно е с тях през целия ден.

А след прилива снощен на една скала
се е задържала малко морска вода...
И рибки, и рачета там различни плуват,
и радостни, децата им се любуват.

И на малки риболовци си играят,
за морски аквариум все си мечтаят.
Да има в него лапиники, попчета,
скариди и миди, и морски кончета...

И играта им безгрижна, щом завърши,
забравят всичко – морето за днес свърши.
Привечер – вкъщи от емоции уморени,
връщат се спокойни, здрави и калени.

2.08.2017 г.

РИБАРСКИ ЖИВОТ

Тъмно е. Звезди блестят в небето.
Всеки миг луната ще изгрее,
ще освети пътека в морето
и то с небосвода ще се слее.

Тайфата дружна не знае умора,
в мауната* тежка се събира,
Една надежда крепи тези хора –
да уловят от вчера повече риба.

Капитанът бърза, няма време,
фустанелата** е вече подредена
и такъмите си всеки взел е,
а лодката посърцва уморено.

Веслата гаят нежно водата
и се отлепя мауната от кея –
с очакване са пълни сърцата,
молитва шептят устните и се смеят.

Поглед отправя рибарят към небето
и с трите си пръста бързо се прекръства:
„Дай, Боже, късмет – да ни заведе където
лодката ще се напълни с риба пъстра.”

Запява весело в нощта моторът
и потеглят бодро дружните рибари –
бързат с морето да започнат спора,
луната на брега да не ги завари.

Луната кръгла горе се подава –
с надежда хвърлят воля след воля***,
но риба така и не се улавя,
проклина всеки тази неволя...

Как да тръгнат сега да се прибират –
жените чакат, как ще ги посрещнат.
Децата още нищо не разбират –
големи ще станат, сами ще прогледнат...

- Хайде, хващайте се пак, лентяи –
към тайфата си вика капитанът –
Последна воля пускаме в морето
нека Господ наистина да помага.

Изведнъж морето край тях закипява:
удря се рибата в опънатата мрежа.
Някой радостно дори запява
и сърцата се изпълват пак с надежда.

... Щом има риба, лъскава, сребриста
и лошият късмет е свършил, знаят...
Ще си отдъхнат – по лицата им усмивки
и борчовете ще си върнат най-накрая.

* мауна – голяма рибарска лодка;

** фустанела – плаваща риболовна мрежа,
предназначена предимно за улов на паламуд;
*** воля – буквално мрежа. Мрежа – двойна. Използ-
ва се и като общо наименование на всички видове
мрежи. Разговорно – „На воля” – да проверим дали
има нещо в мрежата. Може да се използва и в сми-
съл на: „да отидем да пуснем мрежата” или „при
мрежите”.

14.08.2017 г.

КОЛЕЛОТО НА ЖИВОТА

Изографисана в храма икона...
... Колелото на живота показва...
... Как на природата по закона –
времето в нас до старост пролазва.

Не ще ме отмине и мен съдбата –
но всичко върша, както го разбирам:
роден съм, живея и днес на земята,
доброто търся, търся го – и намирам.

Различни хора срещнах по моя път.
И от всеки по нещо ново получих:
и радост, и любов, и даже – скръб,
само така своя урок научих.

Благодаря на живота, че ме събра
с жената, която ме обича още,
че ме дари тя с прекрасна дъщеря
и мисълта за тях ме топли денем и нощем.

Благодаря му за миговете изживени
с приятелите, от които съм заобиколен –
виждам техните усмивки, лицата огрени:
радост е това и светъл е всеки ден.

18.08.2017 г.

СТАРАТА ЛОДКА

Изгнили са на старата лодка дъските.
Не стигат парите за ремонт на мотора...
Мрежите – скъсани, с кръпки... протрити...
Е-ех, тежка е тази рибарска несгода.

Морето – не дава риба, сякаш я няма,
с водорасли, с медузи мрежите пълни.
... Такелажът – прояден от солта е за смяна.
... И лодката стара съдбата рибарска запълни.

На кея – до нея полюшва се яхтата бяла.
Кокетно-игрива се клати при всяка вълна,
безгрижна компания на борда събрала –
девойки, младежи с едва набола брада.

Такъв е животът. На един дава сух залък –
с пот и труд тежък петак да печели,
а друг е погалил той още от малък:
с охолство сред кадифе и дантели.

Поглежда лодката стара към яхтата бяла.
Тъжно посърцва след всяка вълна...
Само работа и бури свирепи видяла
все пита: „Защо така е устроен света?”

19.11.2017 г.

БОЯН АНГЕЛОВ

ТРАПЧИНКИ

Признавам, че поисках да погалья
трапчинките
и смуглите ти скули.
Усетих –
и ти потрепери цяла,
но моите
вълнения
не чу ли?

И не видя ли
нашата греховност,
облакътена
върху обелиска,
как предпочита да е
безусловно
необходима,
обозрима, близка?

Предишното
не бях и забелязал
защо, необладано още,
слиза
в игликите,
които съм прегазил
и в костите,
които съм изгризал.

А бъдещето
ще се състои ли,
щом всичко в миг такъв
се трансформира?
Да те помилвам не намерих сили
и шепотът ми
оглуши
всемира.

РЕНАТА ЦИГАН

ДА РАЗЦЪФНА КАТО МОМИНА СЪЛЗА

Така бих искала да разцъфна като момина сълза;
някъде близо до гората, сред крехки папрати
и да опиянявам с миризма в нощ влажна
и да се отварям цялата за докосване.

Безпокойствата да закопая под дъбово дърво
и да погледна на изток от птичи поглед.
Но без цъфтеж за тебе все вехна.
Неотразена в очите ти. Ничия.

Вдишвам аромата на езеро и коприва,
преборвам гравитацията.
Знам, ще намеря нашата луна до пролетта.
И ще се преродя в звук на китара.

ДИМИТЪР ХРИСТОВ

ЛЮБИМАТА ЖЕНА

Мое свято небе,
моя свята земя,
дълго търсих жената любима
и самотно ми бе,
и горях, и димях,
но дочух в мрака нейното име.

Планини, долини,

синева и мъгла
аз пребродих, догдето я срещна,
между толкоз жени
и теглила
я познах по очите горещи.

Тя бе чакала мен,
беше търсила знак,
че ме има, че влюбен съм в нея...
И до днес, възхитен,
между слънце и мрак
за жената любима копнея.

Бих я търсил до гроб,
бих се жертвал без страх
за любов, красота и взаимност.
Бих могъл да съм роб,
антихрист и монах
за жената – жената любима.

АННА БАГРЯНА

ПРЕЖДА

Запреждам небето с белия облак –
тъничка струйка светлина
тече между пръстите
бялата нишка става златна
и се отправя на пътешествие
до хоризонта

там зад хоризонта
Ти
наблюдаваш
как
белите облаци
се топят
смаляват се
и изведнъж изчезват съвсем

нишката златна
пътешества
и търси подслон
в Твоето сърце

за своята тайнствена прежда
освен на Теб
няма на кого да разкажа

ВЕНЕТА АРАХАНГЕЛОВА

Червената ми рокля пръсна жар
в очите ти. И стана светло, светло.
Небето ти поднесе своя дар –
наметна с плащ реките и моретата.

Огньовете се издигнаха. И плам
в арената килим от въглен просна.
Гореше цялата вселена. Беше там,
където ветровете се кръстосват.

Със клони настървено те се биха –
червеното ги мами и влуди.
И страшно е, и приказно, и бистро
по роклята ми с рози и звезди.

Те пръскат жар в очите ти смутени.
И тръгваш ти, живота превъзмогнал,
в една обречена на плам корида.
Постилам ти червената си рокля.

РОЗАЛИЯ АЛЕКСАНДРОВА

ОГЪРЛИЦИ ОТ ОБЛАЦИ

прииждат.
Душата ми е тиха.
И сребриста.
Разстилам чувства.
И поличби.
И вятър любен
чисти тръпни мисли.
Сега сме в
нежната внезапност
на летежа.
И всеки миг
е стих назаем.
Безкрайният живот
е
вик
безбрежност.
На звездобройци,
стъпили във рая.

Художник
Румен Гърнев

ЕВГЕНИЯ ТАГАРЕВА

Мой е дворецът на Природата!
Картини!
Прелестни изображения
от дъх и чуруликане...
отвъд картините,
отвъд изображенията
е мое всичко!
И съм пребогата
със снежен смях,
с охолно речно буйство
и небесна сладост!
На трепети и аромат
съм господарка,
ръцете и нозете
са слугите ми,
за да препускам по нектарения хълм
на щастието!

Пред мъдрия разкош на простотата
въздишах дълго
като просяк...
А в миг – неволен полет,
озарение!
И мой е, мой е
диша вътре, пее
голям като самата мене
Дворецът
На Живота!

ЕЛЕНА ДИВАРОВА

Нощта през юни е коса на самодива –
разпусната е, светла, топла.
Дъжд я реше.
В такава нощ в средата на града се спряхме,
а мълнии танцуваха по катедралата отсреща.

Не беше нощ, а някаква забрава.
Светът си излекува болките
и вятър върна
посоката на времето.
Под тъмните липи блестяха сенки,
когато разговаряхме или се смеехме.
Бордюрите танцуваха с дъждовната вода.
И в миг узряха всичките черешки!

МИРА ДОЙЧИНОВА – Irini

РЕЦЕПТА ЗА СЪБУЖДАНЕ

Събуди се за малко и виж,
че животът е не само болка.
Усмихни се преди да заспиш.
Имаш себе си. Колкото – толкова...
Събуди се. Навън е денят,
който ти си направил самичък.
Колко много надежди ваят.
И мигът е роден за обичане...
Събуди се, поне за минута.
Не е много. Но стига за всичко.
Всеки дъх се равнява на чудо.
Всеки поглед ще бъде различен...
Събуди се! Сърцето ти иска
да се сбъдне съвсем осъзнато.
Нямаш време за повече мислене.
Имаш време да срещнеш душата си...
И когато се спреш за секунда
на ръба на една тишина,
в урагана на своята будност,
замълчи... Сътворяваш света.

РАМЕЛА БОХОСЯН

„Обичах тази гълъбица,
както мъж обича жена.”

Никола Тесла

БЕШЕ ЛУД ПО СВЕТЛИНАТА
Искаше с нея да освети Земята.
Искаше да нахрани със Слънце хората.
И чу Бог мечтата му.
Една бяла гълъбица с бледосиви краски
му прати за любима...
И друг смисъл добиха дните му.
Звездите падаха като прах и семена в тъмнината.
Ослепителна Светлина извираше от очите й.
Радост крилата носеше, дорде дойде времето...
Кротко притвори очи.
Стопи се в ръцете му и тихо като светеща точка
прибра се в най-нестандартната чудотворна икона,
„Гълъбицата и Рицаря на Светлината”...
И опаса като легенда Слънцето.
И просия Земята.

РАНГЕЛ СТОИЛОВ – БАЧО

ПЪТЯТ

Ти ме дочака да се родя.
На земята се спусна
като горяща искра
от удар на чук
върху нажежена стомана.

Хората казаха: Падна звезда!
И до днес
ти си в мене
сянка безмълвна.

Понякога радост,
понякога призрак,
по-нежна от младост,
по-страшна от старост,
без образ, без плът...

Часовете измерваш
на мислите, на чувствата,
на срещите странни.
Нещо изчистваш,
нещо прибавяш...

Кратко е времето.
Пътят е дълъг.
Посято е семето...

Аз продължавам
с шепата от оцелялата смелост.

АГНЕСКА ДЖЕМБОВСКА

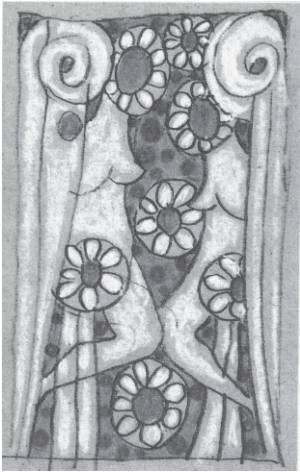
ТЕ БЯХА ТУК

Там,
където тишината е красива,

обличам
зелена рокля от думи.

Не е нужно
да призовавам мечтите,

те бяха тук
преди мен.

Художник
Румен Търнев

АЛИЦИЯ КУБЕРСКА

МОМИЧЕТО ОТ ОГЛЕДАЛОТО

Усмихни се
тъжно момиче от огледалото.
Вчера се тревожеше за утре.

Трябва ли всяка сутрин да е сива?
Виж,
зората осветява тъмното небе в розово и бяло.

Сприятели се с всеки час,
открий цветовете на минутите.
Изтрий сълзите.

ДАНИЕЛА МАРИНОВА

ОТДАДЕНОСТ

Разнежи се Луната баладично.
От снежна нежност е преситена.
Дочух искрици на звезди.
Долавях шепота на вятъра смирен.
Тъй близо те какво ли виждат?
Отвъд тебе не можех да отида.
И сгушват се мечти необуздани,
прободени от Лунен рог.
Но за света потайно ще се молим.
Да оцелее.
В Аз и Ти.

ДИАНА ЯНКУЛОВА

Люлее хоризонтът синева
като море във пазвата си нежно,
а аз към теб навела съм глава,

към теб, пред тази цялата безбрежност.

Седим така в прегръдката на хълма,
на топлата земя, в тревата дива,
дълбок покой душите ни изпълва
и хребета открай докрай залива.

Пред нас се стеле късна есента
под слънчевия дъх на януари –
оголена, безмълвна красота
по кожата блести, очите гали.

Не можем този миг да не отпратим –
той както всички мигове отплува,
живот тече в ръцете ни, в телата
и всеки миг от следващ е целуван.

Трепти за теб душата ми така
под дивния венец на шипки късни,
че искам с развърлувана ръка
от мигове букет да ти откъсна.

ЕДИТА ХАНСЛИК

въпреки забраните
та нали не от вчера
поезията ми ухае на теб
въпреки забраните
поставяй запетаи с устните си
там където метафорите са скрили
срамежливи желания
опиянена от възторг към деня
описан в кратки стихове
ще спра времето
докосвайки усмивката
с ръка на съдбата
на братските души
не става дума за любов
и двамата знаем това
събличайки мислите
взиращи се в цвета на зениците
на мечта от дъга
изписана със щастие

ЛЮБКА СЛАВОВА

ПОСЛЕДНИЯТ
ЛЕТЕН ЩУРЕЦ

Небе със странен цвят на изумруд
покрива разпилените ми мисли.
А вятърът, във облаци обут,
брои листата, шушнеци без смисъл.

Във шепите съм скрила сив щурец,
пленил от слънцето и бягация вятър.
Пшеничен клас и ален мак – венец
от лято съм изплела за главата.

Аз скътвам го във спомен с морски дъх,
заключвам го за мигове студени.
Зеленото на свеж планински мъх
ще носи лято в зими споделени.

Но неусетно лятото изтля.
Разтварям шепите за щурчовата песен.
Магия пъстра крие есента –
щурецът летен стана вече есенен.

ГЕРГАНА
СЛАВОВА

ПЪСТРА КАРТИНА

Пръсна се стомната пъстра на изгрева.
Скъса се лентата тъжна у мен.
А дъждът бос се разхожда сред мислите
и повива красиво родения ден.
Играе вятърът, роши косите ми,
разпилява дъждовни сълзи,
а е толкова светло и празнично,
очите му светят, като горещи звезди.
Дъхът му затопля земята,
разтваря небето над мен
и парченца от стомната пъстра
ми остават подарък от този ден.

ОТКРОВЕНИЕ

Щом започнах и на сън да плача
и в себе си да влизам, като чукам,
щом изгоних от сърцето си кълвача
и намерих за страха хралупа...
Значи нещо в мене се е променило,
разрушен е бентът на душата
и на тъмно в тъгла ѝ плаче,
изгасена от безверие Луната.
А не помня никакви сонети,
само драмите в съня ми дражат.
Изхабени ноктите на времето
в друго измерение ме пращат.
А не беше толкова отдавна,
когато още в себе си живеех
и не търсех никакви квартири,
защото знаех, че не ще намеря...
А сега е вече късно...
Запознах се и с бездомен вятър
и от него се научих – щом съм жадна
как от другите очи любов да пия
и да бъда вече безпощадна.

ПРЕДИ ДА СЕ СКЪСА ХВЪРЧИЛОТО

Е, и на Луната ли да се обеса?
Разбрала съм – звездите са монети,
подхвърлени в празната ми шапка,
по милост и от съжаление на боговете.
Аз имам само канапа на хвърчилото,
политнало над детски поглед светъл
и стоплило замръзналите чувства,
прогонило и гарваните черни в петък.
От усмивката на брат ми ли да го отнема?
На него ли да кажа, че светът не струва?
Боя се, че ще разбере премъдро темата
и небето светло ще се срути.
А хвърчилото в очите му е остров.
И нека плува в светлото на дните си,
и без друго скоро ще достигне мостика –
вълните ще му кажат всички истини.

А луната е кълбо... от златна прежда...
За бесене не става – само за вълшебства.

ВМЕСТО УДИВИТЕЛНА

Моят дух е твой гост...
Не го заключвай в тъгла на зимата.

Не му отнемай и последния въпрос.
Той не се отучи да е любопитен,
да търси чар във всяка тишина,
да разсъблича мислите на хората,
да стопля ненадейно нечия мечта...
Моят дух е скитник непокорен.
Не го обричай на забрава и на самота.
Той не иска много – само спомен.
Остави му, Господи, крила –
той не може тук да пусне корен.

ГОТОВ ЛИ СИ?

Звънят, ехтят капчуците отвънка...
Изпил от мен последната тъга,
денят си тръгва със усмивка тънка,
изплел капаните за моята съдба...
... От чашата ми с вино не отпивай.
Знам влюбен си – от устните ми ти
бъди готов и истини да чуеш –
светът ти сам ще се преобрази.
Готов ли си да знаеш, че ме има
дори когато не ме виждаш ти
и, че стихът ми ражда и поема
когато крехка пролет във блести.
В напъпилите клони, сред птичите ята
мислите ми шеметно се гонят –
познати са им всички сетива...
Готов ли си да ме обичаш истински,
достигнал и най-светлото у мен,
опитал и от чашата с горчиво вино
повярвал пак на всеки мой рефрен?
Готов ли си да знаеш, че без домино
прераждам се след обич споделена
и че светът край мен отново се възражда
в усмивката на слънчева вселена?
... И няма никакви неясни звуци,
когато капките – с небесни стонове,
запеят звънко в нашите капчуци.

Очите ти ме търсят в пяната на вълните.
Отблясъкът от слънцето ги спира
да се вглеждат в дълбините и там да ме намират.
И не е трудно да откриеш нещо,
когато знаеш, че го има...
Трудно е без вяра – става ти горещо.
Тогава ослепяваш. И оглушаваш.
Но какво е животът без сетива? –
В танц без музика полудяваш...
... Аз съм частица от тази тишина,
която съпътства пляска на вълните.
Аз съм пяната на всяка вълна.
Аз съм дъхът солен на морето.
Аз съм това, което свързва с небето.
Намери ме.

ПРЕВЪПЛЪЩЕНИЕ

В съня ми покълна иглика.
Запърха у мене мечта.
Една усмивка разби стените.
Разля се смолиста нощта.

И пееше вятърът звънко,
пригласяше на тополата въвн.
А котката жално измърка,
запрела къделя на сън.

Пак удряха глухо вълните –
въпросите вечни у мен,

мълчаха дори и стените...
Ти шепнеше нещо – бях в плен.

ОПИТ ЗА ИЗЛИТАНЕ

Отново съм заключена между стрелките,
в тъгла, смаляващ се със всеки час
и тръпне пред пожар в очите ми
огън, незапален в никого от вас.

Отново няма място за въпроси.
И ме пресрещат задавени слова,
притискат ме и стъпките ви боси –
и тревожат набраздената душа.

И смачква ме отново времето в съня си.
С пръсти къса побелелите крила
и като пеперуда мокра след сълзите
ще се опитам, за кой ли път, да излети.

СПОМЕН

Една квартира, сив паваж...
А песен от душата ми извира...
И не усещам тежкия багаж –
в мен вятър сякаш галопира.

Цъфтят дървета и цветя.
Донася вятър музика от лира.
И стъпвам леко – сякаш, че летя:
виновна пролетта във дефилира...

Над къщите, полето и града
живее още споменът от вчера.
Не беше вчера, вече двадесет лета
една звезда блести като Венера.

Напомня ми за тебе и света,
когато бяхме само двамата – и ти, и аз,
не виждахме ни къщи, ни дървета...
Достатъчен ми беше топлият ти глас
за да почувствам, че живея с трепет.

ВМЕСТО ПОРТРЕТ

В белия сняг в косите ти
аз виждам малка пътека,
която ме води към Млечния път
и съм облечена в слънчева дреха.
В трапчинките ти виждам звезда,
която свети над дните ни и ни води.
Тя е с вълшебна, дълбока бразда,
оставена светла следа от войводи.
Тя е ангелче бяло, разперило крила,
над твоята светла, побеляла коса.
Тя е вратата ни в доброто,
на което този свят се крепи
и надеждата светла, отхвърлила злото
че обичта към другия
у хората все оставя следи.

ПРИЗНАНИЕ

Не знам до кога ще играем тази игра,
тя е стара толкова, колкото и света.
Но не искам, не искам да спира...
... Залагай, аз залагам света и всемира.
Мои са всички звезди, моя е твоята обич.
Какво друго ми трябва, кажи?
Когато имам звездните ти очи.

ПЕТРАНКА АЛЕКСАНДРОВА

ПЕРЛЕНА РАДОСТ

Вълните усърдно разлистват
страниците на вечността.
Чета по тях вечните истини –
метафора в мен зазвъня.
Коленичиш море в нозете ми –
ято гълъби каца край мен.
Махни от сърцата резетата,
от луд стрес човек е ранен.
Очисти ни море, дай причастие,
удади злото и завистта
и чрез теб, духовно израстнали,
да поемем към вечността.
Да плуват в нас чисти желания,
да кипи осембална любов,
за твоите мъдри послания
строим красив златен обков.
Посейдон носи перли за него,
а русалките – морски звезди,
Афродита на плажа полегна –
от ръцете ни се роди...
А вълните възторжено пляска
и морето с човешки екстаз,
пришпорило своите каляски
отнесе вестта към Бургас.
Нима вечното в нас възроди се
и погребало грех и вина,
запали в очите ни бисери
с бяла Божествена светлина.

23.06.2019 г.

КЪМ ЖИВОТА

Разпявам щурците,
от всичко извирам.
Омайвам душите
с Орфеева лира.

Зова те открито,
животе, на схватка.
Ти си рушител,
аз съм създател.

Живея си дните
както и трябва.
И не с кръв, с водица
замесвам си хляба.

Ти ме пустосвай –
какво пък, нека...
Бог ме е докоснал
от нине до века.

16.12.2018 г.

НЕ СЕ ПЛАШЕТЕ, ХОРА

Навлизам в ерата на свършеците,
ала не ме е страх.
Усоен съсък крият вършините,
но аз иглика си набрах.

На стенеща цигулка тънки звуци

и детството ми между тях скрибуца.
Аз съм в началото и някъде към края,
но знам, че съм зачената сред рая.

Зората се разпуква житена.
Кръчмарката в лицето ми се киска
и на живота ми захвърля диска,
но на живот не съм, не съм наситена...

Сърцето ми на свое слънце грее се,
гадае себе си по бързното кремиране.
Не се плашете хора да живеете,
а най не се плашете от умирање.

06.06.2019 г.

ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ В ПОЛУНОЩ

Шерлок Холмс изчезна от екрана,
легнаха си всички да поспят,
но не спеше планината Вранча,
а раздруса яко сума свят...

Всеки, който можеше да бяга
се намери за секунди вън,
че земята щом се запротяга
кой ти мисли за спокоен сън?...

И в тревожното среднощно бдене
на страха очите аз видях.
Студ ли замразяваше и мене,
затова, че бях бездомна, бях

безадресна под небе злокобно
и с децата, питащи в нощта –
викаше ни в черната утроба
да ни погребем насън пръстта...

Но едничка степен не й стигна
гроб да стори съннения град.
Ритааше земята като тигър
след прерязан смъртоносно врат.

РОЗАТА ЦЪФТИ С УСМИВКА

Среброструнна лира е душата ми
и свиря ми за споделена младост.
За мен е песента, не за слушатели –
тя е моминската ми, съхранена радост.
Дълбок като морето диша спомена,
люлее ме на прилива и отливи.
розата цъфти с усмивка момина,
за всеки случай е бодли приготвила.
Знам, нависоко зреят сетивата ни –
в съкровищницата на висши сфери.
Най-ценното за нас бог запечатал е
заклучено зад цели дваисет ери.
И щом запее нашето мълчание
за красотата – сътворено чудо
прозрение ще дойде от познание
към светлина стремежът да събуди.
А слънцето, събрано в капка росна е
на лято в апогея еньовденски.
Това, почти магическо докосване
неповторимо нежно е, по женски...
Знам, че е пивко виното на спомена,
но то принадлежи на самотата.
Унася ни на миналото с ромона
и къпе ни на Еньовден с росата.

14.06.2019 г.

ЛЮБОВНА МЪКА

Севдалино, севда батюва,
мъко моя, непрежалена,
как сърце ти даде, либе ле,
другиму да си къщовница.

Гледа ли те, либе, другия
с моите очи тъй влюбено,
дума ли ти мойто думане,
люби ли те с мойто любене?...

А когато месечината
рог извие над черницата
твоята душа не тръпне ли
и за среща с мен не плаче ли?

Не, не си ме ти забравила,
знам, усещам го с душата си,
ала пръстена венчалния
в други те държи обятия.

10.07.2019 г.

СЪДБОВНА ОБИЧ

Раздавам се за вас докрай приятели
с любовта и песните, и стиховете...
Благодаря, че тука бог изпрати ме
с духовност чиста дълго да ви светя.

След мен с децата ми и моите внучета
живота ще променят с годините.
За тез ли дете силите ни сучеха
България е Божия градина?...

Знам, ще я пазите като очите си –
тя и в бедността си милости не проси.
Победата, когато е мъчителна,
след нея греят слънчеви откоси...

Душата ми пред вас се е разлистила,
че до финала колко ли остава й?
Сега е пред излитане на пистата,
венец от сетни стихове ви дава.

Ако това е моят грех, простете ми –
пред всичко българско съм коленичила,
че казанлъшка роза е сърцето ми
и само вас до края ще обича.

17.07.2019 г.

РАЗГОВОР С МОРЕТО

Море, ти даже не си спомняш
на що реки изпи водите,
за да си вечно и огромно.
Без тях какво си ти?... Корито...

Водата ти с вода се храни
и риба рибата изяжда,
и знам, че с теб не сме акрани,
и е различна нашта жажда...

Знам, че превъзходство не прощаваш,
гордееш се, че си могъщо...
Но аз, море, не ти се давам,
ти силно си – човека също.

30.07.2019 г.

ЕСТЕР ГАНЧЕВА

В нас сънищата са една илюзия,
а дъждовете са небесни сълзи.
А вятърът – скиталец бърза ли
изгубената си любов да търси?...

Сърцето на земята се разкъсва,
очите на звездите потъмняват
и в мен за кой ли път възкръсва
една непоносима скръб – за двама.

Ръцете ми изтръпват като струна
при спомена за ласката гореща.
Очите ми – възшебно огледало,
запазили са погледи от среща...

Сърцето ми до днес е съхранило
опиянението и надежда...
И сякаш всичко в мене се е скрило,
щом погледа си пак с любов навеждам.

Помня топлината на очите ти,
а гласа забравила съм – жалко:
думите не бяха от значение,
а и времето ни беше малко.

Весело и тъжно е когато
хората се срещат и разделят –
миговете литват като ято
и сърцата само ги споделят...

Всичко беше толкова случайно,
всичко беше като сън чудесен.
Помня твоя поглед всеотдаен,
чувствам го като далечна песен...

Аз отлитам – тръгвам надалече,
километри и забрава ни делят.
Няма да се видим зная вече,
но очите ти все в мен горят.

Не забравяй, моряко,
двете нежни и бели ръце,
те с обич към теб се протягат
и гаят загорялото ти лице.

Не забравяй, моряко,
най-добрата от всички в света –
тя те чака вечно на кея
с най-свиден подарък за теб: верността.

Две очи маслинени ме сгряха
сякаш зъзних в есенния ден.
Може би те на магьосник бяха
и ме омагьосаха и мен...
Не си бил ти възшебник, зная.
В онзи топъл септемврийски ден
заедно до нас в трамвая
любовта – магьосницата луда
като полъх с дъх на теменуги
се промъкна покрай теб и мен...

Други нечии устни докосвали
твоите тъмни коси...

Друга нечия ласка е будила
пламъка в твоите очи...
Други нечии стъпки заглъхвали
в мрака на черната нощ...
Ти си въздъхвал, погледнал си,
сякаш без сила и мощ

Целувките ти силни ме изгарят,
косите ти ме гаят и шептят,
обичам те, обичам те – повтарям:
днес ти си мой и мой е този свят.

... Понякога сърцето ми се свива
помисля ли за другите жени.
Сега съм с теб и може би – щастлива,
но докога, любими, ми кажи...

Знам, не съм била начало,

искам да съм с теб докрай.

На майка ми

В изстраданата тишина на стаята,
под палмата с разперени листа
един самотник всяка нощ ридае
и чака светлината на деня.

Един самотник – старото пиано
е с нежни струни, с трепетна душа,
очаква някой да го приласкае,
да го докосне лекичко с ръка.

И пази спомени за дни щастливи,
за песни, музика и смях.
За бални рокли, за жени красиви –
чаровни и ухаещи на грях.

Понякога отивам да го видя –
като приятел стар, като познат.
И мойто детство е като на книга,
разлистена с албумен кръговрат.

Щом пръстите ми леко го докоснат,
отронва стон и радост, и тъга.
И музиката в стаята възкръсва,
и става светло в моята душа...

... Но същото не е... Не е, ах, същото!...
Клавишите на старото пиано,
познали обич, болката прегръщат –
очакват пръстите на мама.

Но нея няма я – и липсва она свят,
тя в него беше виртуозна фея,
вълнуваше се, пееше без страх,
изтръгвайки акорди в апогея си...

... Погалвам нежно старото пиано –
душата ти е в него, мамо.

На баща ми

От детството какво остана?...
Една разцъфнала поляна
под върховете белоснежни –
огромни и далечни, чисти, нежни.

Един възшебен водопад –
картина в странен, светъл свят,
през който слънцето танцува
и все с лъчите си рисува.

От детството какво остана?...
Самотна къщичка в Балкана,
остана цветната премяна,
лозницата – и днес, засмяна.

На Видима водите бистри
под моста стар все тъй се плискат –
старинни приказки разлистват
за битки и за слава чиста.

От детството какво остана?...
Самотна къщичка в Балкана.

Като сълзи на горска самодива
и с аромат на билета омайни
една река полека се извива
край храма стар и носи своите тайни.

Докосвайки стените му студени,
поема тя от силата духовна.
Споделя с него старите легенди
и пак тече по пътя непокорна.

А храмът я очаква търпеливо,
изваян от нетленната надежда,
че в него вярата е още жива
и вечно богомолци ще посреща.

Реката е живецът на Балкана –
тя знае болката му стара,
водата чиста и прозрачна
отмива мъката и все е млада.

И носейки водите си студени
от върховете снежни до полята,
реката, сляла своята сила с храма,
пречиства и душите, и телата.

В сърцето на Балкана, под звездите,
в които върховете се оглеждат,
отдавна паметникът е издигнат –
стар символ на човешката надежда.

Огромни каменни ръце и щикове,
протегнати нагоре към зората –
не свободата светла са изпитали
завинаги потънали в земята...

И обградени с обич, незабравени,
от времена далечни и до днес,
прегърнали гнездо, ръцете каменни
стоят на поста си със чест...

С криле на ангели, над тях се вият
огромни птици, символ на живота...
И всяка пролет, стигнали дома си,
донасят радостта – надежда нота.

Утрото беше свежо, но въздухът тежък, изпълнен с шума от мотори, коли, влакове...

Учениците забързани тичаха за училище. Смехът и качките им летяха и витаеха странно между сградите от стъкло в модерния град Стъклоград.

Годината бе 2025. Дронове се движеха във въздуха и кацяха по покривите на високи сгради с пригодени площадки-портове. Така въздушният транспорт беше достъпен за някои служители, учители, но не беше още използван от семейството на Ниа.

Ниа, както винаги беше първа рано сутринта в училището и винаги тичаше по стълбите до покрива, където паркираха още два дрона. Единият беше на директора Г-н ..., а другият на учителя по музика Г-н ...

- Добро утро, Ниа – усмихнат слизаше от осмогълния дрон Г-н ... Хубаво е, че ме посрещаш, време е за

първия учебен час.

От погледа на Ниа не отблягна лъскавата флейта и червената кадифена пелерина в ръцете на музиканта – учител.

Учениците бяха вече в стаята по музика и се надпреварваха и надвикваха да обсъждат различни случки.

Вратата се отвори и крехката Ниа се промуши в стаята и с бързи стъпки се добра до първия чин.

Настъпи тишина, всички стояха мирно като замръзнали до малките дървени чинове.

-Добро утро, ученици – поздрави с напевен глас младият учител.

- Добро утро, Г-н ... – отвърнаха вдовушевени децата, следейки как красива червена пелерина и лъскава флейта бяха поставени върху огромното дървено бюро на учителя.

- Седнете... – продължително – Днес ще пресъздадем една стара приказка с помощта на музиката.

ТИТИ ШАХИНЯН (ТАКУХИ МИНАСЯН)

СТЪКЛОГРАД

Фантастика

-Коя, коя приказка – провикнаха се в глас малките тинейджъри.

Но преди учителят да отговори Ниа го изпревари:

- Червената шапчица, нали затова носите тази червена пелерина?

- Да, Червената Шапчица. Ще използваме музиката на сферите. Музиката се свързва с движенията на звездите и планетите и с пълнолунието – това е музика на магията. Ниа, ти ще разказваш облечена в тази красива червена пелерина.

Ниа се доближи до бюрото, взе пелерината, облече я и седна на стола пред бюрото с лице към своите съученици.

- Виктор – посочи учителят малкия, синеок ученик – ти ще свириш на пианото по тези ноти, а аз ще акомпанирам с флейтата. А вие всички ще напишете своето съчинение за Червената шапчица, ръководно

само човек с активна гражданска позиция в обществото, но е и творческа личност, автор на 7 издадени книги. В момента под печат е осмата, която проследява историята на шахмата във Варна.

Силни ръкопляскания и радостни възгласи огласиха голямата зала на Клуба на стопанския деятел, когато академик Кадиев връчи членска карта и обяви Левон Ованезов за член на Съюза на независимите писатели.

Един обикновен ден от седмицата се превърна в

истински, незабравим празник – с много емоции, цветя и разбира се с почерпка от „виновника“ за тържеството.

Трогнат от оказаното му внимание, Л.Ованезов благодарно на организаторите и присъстващите. Сърдечни думи на благодарност отправи и Тита Минасян – дъщерята на Левон, пристигнала от Лондон. Поднасяйки букет цветя, тя се обърна към г-н Кадиев с думите: „В библията е казано – „Да не ви дотегне да вършите добро.“ Вие, академик Кадиев, сте точно такъв пример за добротворство.”

Г-н Ованезов е сътрудник на няколко периодични печатни издания, но най-активно изпраща материали на вестник „Парекордзага-ни цайн“. Благодарение на него десетки абонати от Варна получават от години това прекрасно издание.

Бъди още дълги години жив и здрав, приятелю Ованезов

Ева Янулова, гр.Варна.

дени от разказа на Ниа и от настроението на музиката, която съм композирал.

Чуха се първите акорди от пианото, в които се усещаше шума на летящ обект и когато флейтата се включи, Ниа започна своя разказ:

„В едно прекрасно утро в град Стъклоград колите пъплеха по широката улица, трамваите се извиваха като змии между стъклените постройки, а хората бяха забързани по тротоарите в модерното си ежедневие. Небето също имаше пътници – не много, но достатъчно на брой дрона с хора, пътуващи към своята дестинация. На един от дроновете беше малката, непослушна Алма. Момичето бе успяло да задвижи дрона без позволение на родителите си и летеше волно в небесното пространство.”

Ниа спря за миг да събере мислите си.

Музиката все още беше равна, но изведнъж премина в по-високите регистри. Тогава тя промени гласа си и тревожно продължи:

„И така, малката умница не успяваше да контролира добре голямата машина и пропада между огромните яворови дървета в гората. Дронът се заби в крехката почва, а Алма грабна червената си пелерина, подарък от баба ѝ и тръгна между дърветата. Страх нахлу в малкото ѝ сърчице и момичето се сгуши в красивото си червено наметало.”

Ниа спря за миг, пое дъх и изведнъж силното удряне по клавишите на пианото я стресна. Приказката продължаваше:

„Малката Алма викаше за помощ, пипаше всяко дърво, галеше листата, когато черните очи на внезапно появило се пред нея животно я заплакаха. Пред нея беше огромният сив вълк. Хитър, лукав, чакащ своята плячка.”

Ниа дишаше на прескулки, заслуша се в музиката, когато флейтата засвири с нежен, фин, тънък тон, който се извиваше и още повече натъжаваше слушателите.

„Алма се долепи до едно от дърветата, а вълкът следеше своята плячка. Животното въртеше опашката си, но като че ли изчакваше... Алма

бръкна в джобчето на пелерината си и усети нещо хладно, кръгло и измъкна ръката си.” – за миг Ниа спря, погледът ѝ шареше върху цветния прозорец с нарисувани по него ябълки, срещна жадните погледи на съучениците си и се заслуша в музиката.

„Малката Алма – продължи Ниа – държеше в ръката си сребърна ябълка, която ѝ беше подарък от любимата ѝ баба. Сребърната ябълка е вълшебна – спомни си Алма думите на баба си. Луната засвети с пълна сила. Беше пълнолуние. Тогава Алма подхвърли металната ябълка в лапите на вълка, който лакомо се нахвърли върху нея. Стъпка по стъпка Алма започна да се отдалечава, когато ябълката засвети още по-ярко и кръвожадният вълк ослепа. Животното подскачаше, въртеше се, но беше загубило ориентация. Ревовете му се чуваха в цялата гора.

Алма тичаше, пипаше дърветата, листата и им говореше, чувствайки тяхната памет. Подмина дебел, мощен ствол с длановидни перести листа.

- Благодаря ви листенца – мърмореше си изплашеното момиче и така успя да се върне до дрона. Покатери се по колелата-гуми, настани се на седалката, върза колана около себе си и погледна в екрана пулт. Погледът ѝ се спря върху малкия монитор, на който се изписа: „Прибери се у дома, Червена шапчице. Натисни малкия аварийен бутон в зелено и ще чуеш инструкции за излитане и за въздушните пътища в Стъклоград.” Лицето на Алма засия. Луната светеше силно и точно, когато дронът се издигна, Алма чу рева на кръвожадния вълк.

Пианото утихна постепенно, а флейтата имитираше рева на вълка.

Настъпи тишина. После – бурно ръкопляскане...

- Браво, браво, Ниа, ти си нашата вълшебна разказвачка – викаха дружно децата.

Ниа съблече магическата червена пелерина и отново стана малкото, любознателно, златокосо момиче, от чиито очи искреше обич и мъдрост, но в тях се криеше и тайната за Червената шапчица.

Константин
Антонов

АФОРИЗМИ

Доверието се крепи на истината,
а мълчанието го подкопава.

И да заведеш коня си до извора,
не можеш да го накараш насила
да пие.

Пословичното търпение не ви-
наги се възнаграждава.

Не винаги голата жена е по-
важна от голата истина.

Колкото повече съм доволен от
себе си, толкова повече съм ра-
зочарован духовно.

Сбогуване няма, щом връзката е
в сърцето.

По-добре да стоиш с два крака
на твърда почва, отколкото с
единия в благодатта.

Образованието е способност да
правиш разлика между това,
което знаеш и което не знаеш.

Който търси своето място под
слънцето, може и да го намери.

Като не можем да обичаме това,
което имаме, ще обичаме това,
което нямаме.

Губим време да търсим изход от
затруднения, които сами пре-
дизвикваме.

Най-добрият начин да разбере
кой съм е да разбере какъв не
съм.

Човек без принципи винаги е
верен на себе си.

За училището на живота няма
почивен ден.

По-добре е да не ти вярват,
отколкото да те подозират.

Славата е отрова, която може да
се гълта и на малки дози.

Законът за взаимността гласи,
че ако не се интересуваш от
другите, те забравят.

Не може да се води сче-
товодство на любовта – или я има,
или я няма.

Загубиш ли ума си, най-много
си загубил.

Искаш ли да вървиш напред, от
жена си търси съвет.

Най-лошото в живота не винаги
е страданието.

Ако разчиташ само на – дай Бо-
же, Господ да ти е на помощ.

Да имаш чук не е достатъчно –

ЖИВОТ, ДЕЛА И КНИГИ НА БОРИС ДЖОНСЪН: КАТО КНИГА ПО КНИГИТЕ МУ...

„Факторът Чърчил. Как един
човек промени историята“

Чърчил – държавник, ми-
нистър-председател на Вели-
кобритания (1940-1945 и
1951-1955), реформатор, Нобе-
лов лауреат за литература,
известен журналист и блестящ
оратор...

Автор на тази кни-
га е Борис Джонсън,
известен съвременен
английски политик.
Ексцентричният
кмет на Лондон (така
е популярен преди
всичко Б.Джонсън)
остроумно изследва
на какво се основава
изключителната
яркост на един от
най-емблематичните лидери на
XX в. Противопоставяйки ми-
товете, заблудите и хипертро-
фираната реалност, Джонсън
представя един човек на спора,
смел и с феноменално красноре-
чие, несравним и талантлив
стратег, откровен талант с
истинска човечност. Книгата
предполага, че ако не е бил
Чърчил в онова време, някой би
могъл да спечели пълна победа
в Европа. Авторът е убеден, че
ако Уинстън Чърчил беше жив,
той би подкрепил излизането на
Великобритания от Евро-
пейския съюз.

„С МЕЧТА ЗА РИМ“

Енергичният и ексцентричен
екс-кмет на Лондон – Борис
Джонсън, който през 2016 г.
оглави британското външно ми-
нистерство, представя история-
та на този град, древен и
модерен, чиято слава е създаде-
на от Алфред Велики, Уилям За-
воевателя, Джефри Чосър,

длъжен си да имаш и пирон.

Мозъкът ти може да приема
дискети, но няма хард диск.

ЖИВОТ, ДЕЛА И КНИГИ НА БОРИС ДЖОНСЪН: КАТО КНИГА ПО КНИГИТЕ МУ...

Уилям Шекспир, Самюел
Джонсън, Джон Уилкс, Уилям
Търнър, Лионел Ротшилд, Уин-
стън Чърчил и други легендарни
фигури. Архитектура, инже-
нерство, финанси, медицина,
литература, живопис, музика –
лондончани са казали своята
дума във всички области на чо-
вешката дейност без изключе-
ние. Много поколения
лондончани са строили
този градински град –
някои от тях са били
гении, чиито идеи
преобразяват и света,
но повечето са не-
познати за хората. Те
оставят на потомците
много повече от конг-
ломерат от страхотни
сгради, гледки и транс-
портни системи. Тези хора
създават това, което римляните
са копнеели да направят в про-
дължение на повече от хилядо-
летие – така наречената
„глобална марка“ т.е. репутация,
която насърчава хората от цял
свят да идват в Лондон в търсе-
не на всичко, което кара живота
да заври.

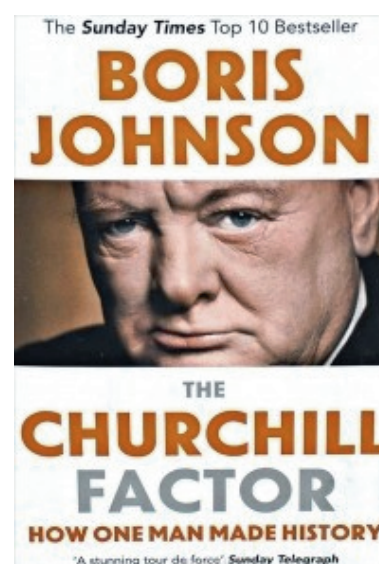
„ИМАМ КАКВО ДА ВИ КАЖА“

Уникална, блестяща селекция
от най-добрите статии на Борис
Джонсън по различни теми от
повече от десетилетие. Борис
Джонсън е може би най-нео-
бикновеният кмет в света.
Представител на британската
политика, консерватор, той во-
ди заедно с това и хумо-
ристично телевизионно
предаване, и кара колело из цял
Лондон. Любимата му журна-
листка Маргарет Тачър,
известна с прякора Клоун, била
отлична студентка в Итън и

Ако имаш какво да кажеш, на-
мери кой да те чуе.

Няма действие, когато има про-
тиводействие.

Лицемерието ни съпътства през
целия ни живот, въпреки миго-
вете на откровение.

преизбирането на Буш. За при-
чините за тероризма и за
раждането на еврото. За ползата
от алкохолните напитки и за
стойността на недвижимите
имоти в Лондон. За бомбарди-
ровките над Сърбия и за Дже-
ръми Кларксън... И
най-важното – всичко, за което
пише Борис Джонсън, той знае
от първа ръка. И по свой начин
той представя една панорама на
културата, нравите и морала на
британското общество.

С хумор, понякога безобиден,
поякога смазващ, той говори

за всичко – от президентството
на Тони Блеър до тенденциите в
съвременната британска култу-
ра. Заедно с автора читателят
пътува из съвременна Вели-
кобритания и разговаря с клю-
чови фигури в света на
политиката и на културата за
нашето време. Тази книга е за
всички, които ценят ексцен-
тричността на мисленето, хумо-
ра, иронията. За всички, които
се интересуват какви са кмето-
вете...

Но кой е, всъщност, авторът
Борис Джонсън – кмет на
Лондон от 2008 г. В миналото –
член на Камарата на общините
на парламента на Великобрита-
ния, заместник-председател на
консервативната партия. Той е
бил министър на културата и
министър на висшето образова-
ние в кабинета в сянка. Автор
на много публикации, през
1999-2005 – главен редактор на
списание The Spectator. Роден е
през 1964 г. в Ню Йорк в се-
мейството на изтъкнат политик
и журналист от турски
произход, Борис Джонсън е и
британски гражданин, и амери-
кански гражданин, но през 2006
г. се отказва от американското
си гражданство. Целенасочен и
блестящо образован човек с та-
лант в различни области и с
нестихваща енергия, автор на
най-продаваните книги и ме-
дийни проекти, Борис Джонсън
– министър-председател на Ве-
ликобритания днес е и баща на
голямо семейство.

Веска ЯНАКИЕВА

Абонамент

До 15-то число на всеки месец на 2019 г. във всяка
пощенска станция, можете да се абонирате за вестник
"Словото днес":
за 1 месец - 4 лв. за 3 месеца - 12 лв. за 4 месеца - 16 лв.
Каталоген № 115

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа
на Фонд Култура на Община Варна

Гл. организатор и водещ броя: Ста-
нислав Пенев; литературен
сътрудник: Людмила Богословова;
организатори: Р. Радев Н. Илиев
Авторите носят отговорност за

материалите си.
Ръкописи не се рецензират и не се
върщат. Не се изплащат хонорари.
Електронен адрес: litobshchestvo@abv.bg;
ISSN 1313-826X

Адрес: Варна, ул. „Цар Симеон I“ 6,
вх. Б, ет. 2. Всички права запазени!
Печат: Разград Полиграф ООД
Издание на "Сдружение Литера-
турно Общество - Варна"